

Krislai

Padėka Amerikiečiams.
Vajus Už Skaitytojus.
Lietuvos Katalikiškas
Jaunimas.
Nepaprastas žmogus.
Rašo A. B.

Neseniai gavau laišką nuo jaunuolio Bali iš Ispanijos. Bali rašo:

"Per jums, drauge, aš noriu išreikšti giliausią įvertinimą ir didžiausią padėką kiekvienam, kuris prisidėjo prie pasiuntimo mums tų daiktų. Aš aplaikiu net tris bundulius. Nusiurbėjimas ir džiaugsmas kone užmūšė mane. Cigaretus pasidalinau su draugais, kurie buvo tokie geri ir aprūpino mane, kai aš jų neturėjau."

Nors tai mums atrodo mažais dalykais, bet ten apkasuose, karo lauke, tie amerikiečiai pasiūsti daiktai kovotojams pasidaro svarbiais ir dideliais dalykais. Bali sako:

"Žinote, jūs niekada negalite įsivaizdinti tos svarbos ir tos įtakos, kokią padaro mums prištyti bunduliai. Tai esti vienas skaisčiųjų žmogaus gyvenime įvykių, kurių niekada negalima pamiršti. Tūkstantis ekstra padėkų visiems."

Beje, ši šeštadienį Brooklyne "Laisvės" Svetainėje ruošiamas Lietuvių Komiteto Ispanijos Demokratijai Gelbėti gražus parengimas. Kalbės neseniai iš Ispanijos sugrįžęs Bunni Sovetskis. Parengimo pelnas eis pasiuntimui lietuviams kovotojams cigaretėms, saldainių, lengvų drapanų ir kitų reikalingų daiktų.

"Daily Worker" turi naujų skaitytojų vajų. Dienraščio administracija ragina senuosius skaitytojus gauti dešimt tūkstančių naujų skaitytojų.

Taip pat eina naujų skaitytojų vajus ir "Sunday Worker". Brooklyno lietuviška partijos kuopa išplatina "Sunday Workerio" dvidešimt kopijų. Galima būtų daugiau pasidarbuoti.

Lietuvos Komunistinio Jaunimo Sąjungos organas "Komjaunuolis" labai plačiai rašo apie santykius su katalikišku jaunimu. Sako, kad dabar Lietuvoje esama apie 120 tūkstančių organizuoto katalikiško jaunimo.

Komunistinis jaunimas siūlo katalikiškam jaunimui bendrą frontą. Nežinome, kaip į tą pasiūlymą orientuojasi katalikiškas jaunimas.

Kokiais maždaug klausimais komunistinis ir katalikiškas jaunimas galėtų susikalbėti ir bendrai veikti? "Komjaunuolis" atsako:

"Pirmas pagrindas yra bendras jaunimo ekonominis skurdas. Dvaruose, buvusiųse, fabrikuose bei įmonėse, visur darbo jaunimas, tikintis, ar netikintis, lygiai išnaudojamas.

"Antras — bendras beteisiskumas.

"Trečias — Lietuvos nepriklausomybės ir taikos gynimas."

Sehelio Clarence Darrow mirtyje Amerika neteko tikrai nepaprasto žmogaus. Tai buvo ir kovotojas ir gilus protautojas. Tiesa, jo pažiūros buvo anarchistiškos. Tačiau jis jas gindavo nuoširdžiai, rimtai ir žvariomis priemonėmis. Tai buvo bene gambiausias advokatas visoje Amerikoje. Jis buvo pirmos klasės debatorius ir savo oponentus suvyniodavo, taip sakant, kaip "šiltą vilną." Nemažai Darrow ir rašydavo. Jis buvo pažangus, progresyvis žmogus.

Lenkai ponai Varšavoje šaukia: Maršuokime! Kauną!

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai
Vienykite! Jūs Nieko
Nepalaimėsit, Tik Re-
težius, o Išlaismėsit
Pasaulį!

No. 64

Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Kovo (March) 17, 1938

Pavienio Numerio Kaina 3c

Metai XXVIII,

Dienraščio XX

HITLERIS ATIDUOSIAS LIETUVĄ LENKIJAI

Francija Mobilizuoja Armiją Ispanijos Pasienyj—Ispanų Valdžia Prašo, O Francijos Darbininkai Reikalauja Jai Paramos

Paryžius, kovo 16.—Francija pasiuntė didelį skaičių savo armijos, kanuolių ir orlaivių į Ispanijos pasienį. Francijos ginklų ir amunicijos fabrikai dirba ištisas 24 valandas, be sustojimo. Rengiamasi prie "bile įvykio", ryšį su karu tarp Ispanijos fašistų ir liaudies.

Taip Francija atsiliepia į Italijos, Vokietijos ir Ispanijos fašistų užreikšimus, kad jie greitai laiku jau nukariausią Ispanijos respubliką. O tada jie galėtų į Ispanijos gresť Francijai.

Francija pasiuntė kelis savo karo laivus į Barceloną, Valenciją ir kitas Ispanijos respublikos priplaukas.

Paryžiui atsilankę Ispanijos respublikos ministeris pirmininkas dr. Negrin; prašė, kad Francija kuo greičiausiai atsiųstų Ispanijai daug ginklų ir amunicijos atsilaikyt prieš fašistus. Bet Francijos valdžia, kaip pranešama, atmetė jo prašymą; sakė, jog pačiai Francijai reikalingi visi turimi ginklai ir amunicija, atsižvelgiant į karinius pavojingą padėtį Europoje.

Ispanijos respublikos ambasadorius Gallardo taipgi prašė greitos ginklų pagalbos iš Francijos.

Komunistų ir socialistų surengtose demonstracijose didelės darbininkų minios reikalauja, kad Francijos Liaudies Fronto valdžia tuoj turi pasiųst ginklų Ispanijai arba duot jai talkon pačios Francijos armijos.

SUDEGĖ BEGELBĖDAMAS BROLIUKUS

Kitzmilller, Md. — 17 metų berniukas James Haddick, puldamas gelbėt du savo broliukus, 4 ir 6 metų amžiaus, iš degančio namo, pats sudegė.

Klaipėdoje hitlerininkai šaukia: Hitleri, ateik ir išgelbėk mus! Lietuvos nepriklausomybei pavojus iš abiejų pusių. Ji gali taip žlugti, kaip žlugo Austrijos nepriklausomybė.

O ką daro lietuvių tautininkų, katalikų, menševikų ir skokininkų spauda? Ji užkimšta purvais apie Sovietų Sąjungą, kam Sovietų valdžia paėmė ir nugnybo Hitlerio, Lenkijos ir Japonijos agentus. Joje vietos nebėliko nei fašistų užmačioms nušviesti, nei su Lietuvos padėties rimtumu supažindinti savo skaitytojus.

70,000 FRANCIJOS ARMIJOS JAU ISPANIJOS PASIENYJ

Paryžius, kovo 16.—Daugiau kaip 70,000 Francijos armijos sutelkta į Ispanijos pasienį.

Jeigu Hitleris užpuls Čechoslovakiją, o Francija gins ją, tada, suprantama, Hitleris ir Mussolinis per Ispaniją atakuos ir pietinę Franciją.

Lietuva Kreipiasi Į Kitas Šalis Prieš Lenkijos Grumojimus

Kaunas, kovo 16. — Lietuvos valdžia kreipėsi į kitų Europos šalių vyriausybes prieš Lenkijos karinius grąsinimus Lietuvai. Manoma, kad Lenkija greit įteiks Lietuvai ultimatumą, griežtą reikalavimą. Lietuvos valdžia akylai tēmija kiekvieną gresiantį Lenkijos žingsnį.

Varšava, kovo 16. — Lenkija sutelkė 50 tūkstančių savo kariuomenės į Lenkijos pasienius.

EXTRA!

NUSIZUDĖ ŽYMŲS AUSTRAI, KURIUOS NAZIAI BŪTŲ KANKINĖ

Vienna, Austrija, kovo 16. — Vyresnysis karininkas Emil Fey, buvęs Austrijos prieš-naziškos milicijos vadas, nušovė savo moterį, 19 metų sūnų ir pats nusižudė.

Austrijos nepriklausomybės gynėjas fabrikantas Friedrich Reitlinger įprašė savo dukterį Janę, kad jina nušautų jį ir pati nusižautų. Taip jina ir padarė.

Medicinos profesorius Gustav Bayer ir jo duktė Helga nusinuodijo Innsbrucke, geriau negu bandyt gyvent po Hitlerio diktatūrą.

Nusižudė žydas profesorius Gabo Nobl, 72 metų amžiaus, žymus odos ligų specialistas, ir jo žmona.

Zudosi ir daugiau žymių austrų, neatlaikydami gailėsio dėl Austrijos nepriklausomybės išplėsimu ir nenorėdami pasiduot kankinimams iš nazių pusės.

NEPAPRAŠTI LIETUVOS VALDŽIOS PASITARIMAI DĖLEI LENKIJOS GRUMOJIMŲ

Varšava. — Pranešama, jog Kaune Smetona turėjo nepaprastą pasitarimą su savo ministerais akvaizdoj gresiančio Lenkijos karo pavojaus su Lietuva. Pasitarime dalyvavo ir Vilniaus Vadavimo draugijos atstovai.

Lenkai sužinoję, kad Smetonos posėdis su ministerais svarstė didelių Lietuvos karo jėgų pasiuntimą į Lenkijos pasienį ties Alytumi ir Oranais. Bet tam, priešinosi karo reikalų ministeris Dirmantas. Sakoma, jis nurodinėjęs, kad Lietuvos armijų sutelkimą tenai Lenkai palaikysią "karine provokacija" ir galėsia pradėt ginkluotus veiksmus prieš Lietuvą.

ITALIJOS JUODMARŠKINIAI IR NAZIAI PRI- VERTE LIAUDIEČIUS PASITRAUKT, BET LIAUDIEČIAI GINSIS KALNUOSE

London. — Vokietija pratė pirmadienį pasūtė dar 30,000 nazių smogikų karan prieš Ispanijos respubliką, kaip patyrė Ispanijos ambasadorius Londone.

Tie smogikai yra išlavinti reguliarių Hitlerio armijos oficerių, kaip artileristai ir pėstininkai kareiviai. Juos Ispanijon išvėžė Vokietijos laivai.

100,000 ITALŲ, NAZIŲ, MAURŲ IR KT. ŠTURMAVO LIAUDIEČIUS

Hendaye, Franc. - Ispanijos pasienis. — Mussolinio armijos "juodosios strėlės" brigados, naziai artileristai, maurai raiteliai ir generolo Franco ispaniška kariuomenė — viso 100 tūkstančių vyrų — pašėlusiai šturmavo liaudiečius ir privertė juos pasitraukti iš Valdealgos, 10 mylių į pietų rytus nuo Alcanizo. Tai dabar fašistams telieką tik 30 mylių iki Viduržemio Jūros. O jeigu generolas Franco su italais ir naziais talkininkais dsi-grumtų iki tos jūros, tai, sakoma, atkirstų Kataloniją, Ispanijos šiaur-rytinį kampą, nuo likusios liaudiškos Ispanijos.

Fašistai taip pat užėmė strateginį kaimą Raimundo ir miestelį Caspe, 13 mylių nuo Katalonijos sienos. Garasinasi, kad suėmė 2,000 liaudiečių į nelaisvę ir pagrobė nemažai ginklų ir amunicijos.

Madrid. — Tai ne savo jėgomis generolas Franco už-

Ant greitųjų sugrįžo Kaunan iš Šveicarijos Lozoraitis, Lietuvos užsienių reikalų ministeris, kuris lankėsi pas Lietuvos ministerį pirmininką Tubelį, besigydantį Šveicarijoje.

Kovo 15 d. Lozoraitis keturias valandas kalbėjosi su Smetona apie pavojingus santykius su Lenkija.

Kai Smetona tarėsi su savo ministerių kabinetu ir atskirai su Lozoraitiu, kaudiečių minios spietėsi apie prezidento rūmą, karštai diskutavo įtemptus santykius su Lenkija ir laukė išėjimo, ką Smetona su savo ministerais nutars. Bet nieko iš tų pasitarimų dar nepranešta.

ėmė Alcanizą ir kitus miestelius rytiniame Aragon fronte, sako Ispanijos valdžia. Juos daugiausia užėmė Italijos armija, šimtai Vokietijos ir Italijos bombinių orlaivių ir didelė daugybė nazių ir italų kanuolių.

Fašistai įnirtusiai bombardavo ir degino Reus, Tortosa ir dešėtką kitų respublikos užfrontės miestelių.

Hendaye, Franc. - Ispanijos pasienis. — Bepusiški karo tēmytojai sako, kad generolui Franco'ui būtų labai sunkus darbas pasiekt rytinį Ispanijos pajūrį, nors jis yra tik už 30 mylių nuo fašistų dabartinių pozicijų. Tos 30 mylių tai daugiausia kalnynas, kur respublikiečiams bus lengviau gintis, negu fašistams su savo artilerija ir tankais juos atakuoti, kaip praneša Associated Press, amerikinė žinių agentūra.

SOVIETAI SUSITARĖ SU FRANCIA APGINT ČECHOSLOVAKIJĄ

Paryžius, kovo 16.—Francija ir Sovietų Sąjunga susitarė ginti Čechoslovakiją, jeigu Hitleris užpuls ją.

Pranešama, jog Francija ir Sovietai daro spaudimą Anglijai, kad padėtų Ispanijos respublikai atremt Italijos, Vokietijos ir generolo Franco fašistus Ispanijoje. 250,000 Vokietijos armijos susiūsta į Austriją, iš kur naziai galėtų atakuot Čechoslovakiją ir iš pietų pusės.

Hitler Išmainys Lietuvą ant Danzigo arba Užims Klaipėdą, O Šiaip Visą Lietuvą Pavės Lenkijai—Gresia Greito Karo Pavojus

Geneva. — Lietuvos nepriklausomybei gresia Hitlerio smūgis pirmiau negu Čechoslovakijai, kaip įžiūri įvairūs Tautų Lygos politikai. Jie numato, kad Lenkijos užsieninis ministeris J. Beck jau padarė sutartį su Hitleriu ant Lietuvos galvos.

Vieni Tautų Lygos politikai nūžiūri, kad derybos tarp Lenkijos ir Vokietijos yra padarytos ar daromos pagal planą velionio Lenkijos diktatoriaus Pilsudskio.

Sugražint Vokietijai Polmorze (dabartinį Lenkijos Koridorių) ir Danzigą ir mainais už tai pavest Lenkijai visą Lietuvą, net su Klaipėda.

Kiti Lygos politikai bijo, kad naziai greičiau užimsią Klaipėdos kraštą, o Lenkijai paliksia šiaip visą Lietuvą; už tai Lenkija pripažinsianti Vokietijai platesnes teises Danzigo krašte, ypač pale ngvinsianti Vokietijai prekių gabenimą ir apskritai važiotę per Lenkijos Koridorių.

Jeigu bus padaryta sutartis tarp Vokietijos ir Lenkijos pagal vieną ar kitą planą ir Lietuva paaukota Lenkijai, tuomi Hitleris tampa priisriš Lenkijai prie Vokietijos ir prie Berlyno-Romos asies. Kad Lenkija tada "galutinai" priplptų prie Vokietijos, dēlei to neabejoja nė vienas Tautų Lygos politikas.

Naziai, "atiduodami" Lietuvą Lenkijai, siektų ir didesnio tikslo — užsitikrint Lenkijos talką karui prieš Čechoslovakiją ir prieš Sovietų Sąjungą.

Jeigu Hitleris užpuola Čechoslovakiją, o Sovietai, pagal sutartį, stengtųsi ją apginti, jie kitaip negalėtų prieit ir duot Čechoslovakijai pagalbos, kaip tik per Lenkijos kraštą.

NAZIAI GILINASI Į KARO GALIMYBĘ PRIEŠ LIETUVĄ

Berlin. — Vokietijos valdžia labai giliai susidomėjus kivrčiais tarp Lenkijos ir Lietuvos, kilusiais iš susikirtimo tarp Lenkijos ir Lietuvos rubežiaus sargų ties Marcinkoniais, kur lietuviai nušovė vieną lenkų kareivį, perbėgusį Lietuvos pusėn.

J. Beck, Lenkijos užsieninis ministeris, skubina atgal Varšavon, idant įteikt Lietuvai ultimatumą, koki griežtą, grumojantį reikalavimą. Vienoj ir antroj pusėj sienos tarp Lietuvos ir Lenkijos sutraukta dideli daugiai kariuomenės.

Naziai šneka, būk Sovietai šiandieninėse sąlygose "negalėtų" duot greitos paramos Lietuvai, jeigu Lenkija su Vokietija staiga ją užpultų.

Hitleris todėl ant greitųjų sugrįžta į Berlyną, kad Lenkija pasiuntė Lietuvai "paskutinius" grumuojančius reikalavimus. Jei ne tas Lenkijos žingsnis, Hitleris būtų ilgiau pasilikęs Viena, Austrijos sostinėj.

Šiandien lysia ir šaltiau būsia.—N. Y. Oro Biuras. Vakar temperatūra 35-40.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year.....	\$6.00
Foreign countries, per year.....	\$6.50
Canada and Brazil, per year.....	\$5.50
United States, six months.....	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months.....	\$3.25
Foreign countries, six months.....	\$4.00
Canada and Brazil, six months.....	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Lietuva, Austrija, Ispanija

Ant Lietuvos-Lenkijos sienos lenkų provokacijos prasidėjo tuojau po to, kai spaudoj tilpo žinių, kad Lenkijos užsienio reikalų ministeris p. Beck buvo sveikintis Mussolinio pavaizintą. Tos provokacijos, beje, apsirėškė tuomet, kai Hitleris banditiškai užpuolė Austriją, panaikino jos nepriklausomybę, prijungė prie naziškos Vokietijos, o Mussolinis, gerai sustiprėjęs savo jėgas Ispanijoje, pradėjo ten baisų terorą.

Kokios iš to išvados? Kaip į tai gali žmogus žiūrėti?

Ar čia nebus Vokietijos-Italijos-Lenkijos bendras frontas—suokalbis sunaikinti trijų kraštų nepriklausomybes? Labai galimas daiktas. Galimas daiktas, kad Varšavos-Berlyno-Romos viešpačiai susitarė pasinaudoti demokratių kraštų neveiklumu ir pasigrobtį po gerą karnį: Vokietija — Austrija, Italija — Ispanija (jei ne visiškai ją pasigrobtį, tai bent stipriai įsigaleti ten), o Lenkija — Lietuva.

Kuo gi kitu galima išaiškinti Lenkijos senatorių šauksmus—"maršuoti ant Kauno"? Kuo gi kitu galima išaiškinti provokacinius Lenkijos-Lietuvos pasienio lenkų mitingus, reikalaujančius prieš Lietuvą karo?

Galimas daiktas, kad Vokietija sutiko net ir nuo Klaipėdos atsisakyti laikinai, jei Lenkija Lietuvą pasigrobs; Vokietija jau turi Danzigą, Vokietija gali grąžinti kitus šmotelius žemių; ji gali veržtis Čechoslovakijon ir Lenkija turėtų dėlto tylėti.

Nepaisant, kokios ten tarp tarptautinių fašistinių banditų padarytos machinacijos, šie įvykiai verčia kiekvieną žmogų, kuriam rūpi Lietuvos nepriklausomybės gelbėjimas, kuriam rūpi Lietuvos laisvė, veikti!

Amerikos lietuviai tuč-tuojau privalo pagyventi savo veiklą. Amerikos Lietuvių Kongresas turėtų imtis uoliosnio darbo. Šita Lietuva kritišką valandą, kai ant josios galvos kabo Damoklio kardas, mes turime judinti Amerikos lietuvių visuomenę į veikimą, į budėjimą.

Mūsų vyriausio obalsiai:

1. Lietuvos nepriklausomybė turi būti išlaikyta, apginta!

2. Kad pasekmingai apginti Lietuvos nepriklausomybę, reikalinga to krašto žmonėms grąžinti laisvę; reikalinga paleisti politiniai anti-fašistiniai kaliniai iš kalėjimų ir koncentracijos lagerių, kad jie galėtų stoti kovon su įsiveržėliais; reikalinga grąžinti žmonėms demokratiją. Tik tai platus laisvų žmonių sudarytas Liaudies Frontas Lietuvoj galės ryškiai ginti krašto nepriklausomybę.

Jei Lenkija arba Vokietija užklups Lietuvą tokioj padėtyj, kokioj užklupo Austriją, Lietuvos nepriklausomybė nebus apginta; ji bus sunaikinta.

Mes jau nurodėme: jei Šušniggo valdžia būtų telkusi aplink save visus Austrijos darbo žmones, būtų leidusi jiems organizuotis, tai šiandien Hitleris nebūtų galėjęs Austriją užgrobtį vienu mostu ir sunaikinti josios nepriklausomybę.

Amerikos lietuviai, kuriems rūpi Lietuvos nepriklausomybė ir žmonių gėris, privalo šaukti masinius mitingus, padaryti atitinkamus pareiškimus, prisidėti prie gynimo šalies nuo pavojaus, kuris jiems taip rūšciai grūmoja!

Amerikos Lietuvių Kongreso Veikiantysis Komitetas turėtų būti vadas šitame darbe.

Ruoškitės, Draugai!

"Laisvės" bendrovės dalininkų suvažiavimas visai arti—tik už pustrėčios savaitės,—balandžio mėn. 3 d.

Šis suvažiavimas įvyks nepaprastu laikotarpiu—laikotarpiu, kai pasaulis prisitartino prie pat naujo didelio ir kur kas baisesnio karo, negu buvo pasaulinis.

Mūsų dienraščio išlaikymas, stiprinimas darbininkiškos, anti-fašistinės spaudos bendrai, šiandien yra už vis svarbiausias darbas.

Dėlto dar kartą primenam visiem laisviečiam dalyvauti savo metiniam suvažiavime.

Organizacijos, draugijos, chorai bei klubai, siųskite suvažiavimui delegatus; siųskit sveikinimus, o su sveikinimais, jei galite, įdėkite ir medžiaginės dienraščio paramos!

Ar LDS Galima Pasiekti 10,000 Narių?

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo organas "Tiesa," rašydama apie organizacijos pasibabrėžtą tikslą—padaryti LDS 10,000 narių organizacija iki Ketvirtosio Seimo—pabrėžia, kad dar turi būti gauta arti 2,500 naujų narių.

"Skaitlinė atrodo didelė," rašo laikraštis, bet jei kiekvienas LDS narys, kiekviena narė pasibabrėžtų sau gauti tik po vieną naują narį, tai iki liepos mėn. 1 d.—einamojo vėjiaus pabaigos—juk toji skaitlinė galėtų būti padvigubinta ir net patrigubinta.

"Tiesa" dėlto sako:

Nėra abejonės, jog kiekvienas LDS narys nori, kad Lietuvių Darbininkų Susivienijimas dar smarkiau augtų ir tvirtėtų. Gerai žino: juo didesnis ir tvirtesnis bus mūsų Susivienijimas, tuo bus didesnė nauda kiekvienam nariui.

Labai mažas darbas LDS nariui gauti vieną naują narį. Bet jeigu kiekvienas narys atliktų jį, tai jis virstų milžinišku visų narių bendru darbu. Tūkstančių naujų narių gautume į trumpą laiką. Tai nėra jokia svajonė. Tai yra visai galimas daiktas. Tik reikia visų narių mažo pasidarbavimo.

Ketvirtasis LDS Seimas įvyks sekanti rugpjūčio mėnesį, Pittsburghe, Pa. Būtų labai gražu, jei suvažiavę delegatai seimam galėtų pasidžiaugti 10,000 narių skaičiumi.

Kas Jiem Gali Tikėti!

Tik visai nesenai Hitleris, kalbėdamas savo reichstage, užtikrino, kad jis palaikysias Austriją nepriklausoma.

Buvo lengvatikių, kurie tam tikėjo. Šiandien aišku, kaip nazių lyderis išlaikė savo pažadą.

Jau kartų-kartais Mussolinis skelbė ištrauksias iš Ispanijos savo kariuomenę. Buvo lengvatikių, kurie ir tam tikėjo.

Šiandien aišku, kad jis ne tik jų iš ten neištraukia, bet vis siunčia daugiau ir Ispanija yra naikinama baisiau, negu pirmiau.

Iš to plaukia išvada: netikėk, ką sako fašistas!

Tą išvadą seka kita: neduok fašizmui įsigalėti. Slopink fašizmą visur, kur tik jis pasirodo.

Jei demokratinės šalys taip nesiels, tai, žinoma, pasaulis greit pamatys dar baisėsių prajovų, fašistų atliktų!

Būtų Gerai

Naujasis Francijos premjeras pareiškė abejonės, ar bus galima ilgiau laikytis "bepusiškumo" politikos Ispanijos klausimu. Būtų gerai, kad jis tuojau pripažintų taj faktą, jog šiandien bepusiškumo politikos laikosi tik Francija ir Anglija ir kitos demokratinės šalys. Fašistinis pasaulis senai "bepusiškumą" yra sumindžiojęs ir jį mindo šiandien.

Mussolinis Ispanijoje, Hitleris Austrijoje, Japonija Chinijoje dūksta, kaip pasitę sūnys.

IŠ LIETUVOS

Byla Del Neleistino Tono Recenzijos "Vaire".

Prieš kurį laiką Jurgis Dabrila išleido "Lemties žaismo" romaną. Tą romaną "Vaire" recenzavo F. Neveravičius, kuris p. Dabrilos raštus išvadino spekuliatyvinio pobūdžio, literatūriniu banditizmu ir kt. įveidžiančiais žodžiais bei išsireikškimais.

Adv. J. Dabrila "Vairo" atsisak. red. prof. Tamošaičiui ir tos recenzijos autoriui F. Neveravičiui išskėlė baudžiamąją bylą, prašydamas apylinkės teismo juos nubausti už įveidimą. Byla tęsėsi dvejus metus ir praėjusį šeštadienį, vasario 19 d. Kauno apylinkės teisme išspręsta.

Ekspertais buvo pakviesti prof. V. Krėvė-Mickevičius, prof. Putinas-Mykolaitis ir L. Gira, kurie "Lemties žaismą" įvertino vidutiniškai; prof. Krėvė kai kurias "Tieses" to romano vietas prilygino erotiškai, o Putinas su L. Gira įžiūrėjo šiek tiek kone pornografiškos.

Be to, prof. Krėvė pareiškė, kad "Vairo" redakcijoj įsigalėjęs paprotys veikalus vertinti ne pagal tai, kaip jie parašyti ir kas juose parašyta, bet pagal tai, kas veikala parašė.

Kaltinamųjų gynėjai pradinėje, kad autorius nesąsijęs, nes recenzija liečianti ne p. Dabrila, bet jo knygą, ir kad piktos valios toje recenzijoje nebūta, o nuomonę reikšti esą galima laisvai ir nebaudžiamai.

Skundėjas atsisakė, kad galima kritikuoti, ir recenzuoti, bet negalima peržengti padarimo ribų, neleistina įveidinėti asmenų.

Apylinkės teismas prof. Tamošaičiui ir F. Neveravičiui pripažino kaltais ir nubaudė po penkis paras, areštą, bet nuo bausmės lygtinai atleido.

ALYTUS

Nesiliauja vaikščioję per Ledą. Laikantis Nemunę ledui, žmonės, sutrumpindami sau kelią, vis dar per jį vaikščioja.

Prieš kelias dienas ties Nemunaičio m. (Alovės valsė) vienas vietos gyventojas bandė net su vežimu pervaziuoti, bet, pavažiavęs keliolika metrų nuo krasto, su arkliais įlūžo.

Laimė pasitaikė negili vieta, tai subėgę miestelio gyventojai suskubo jį išgelbėti.

Motina, Neturėdama kuo Dukterį Maitinti, Palikus ją Miške.

Vasario 19 d. Rūmai sprendė pil. Janinos Bartkevičiūtės Paulavičienės apeliacinį skundą. Paulavičienė su vyru gyvena Palomenės km., Kaišiadorių val. ir turėjo dviejų metų dukterį Eleonorą.

1936 m. gruodžio mėn. pabai-goj Eleonora Paulavičiūtė šil-sėdų miške, prie kelio, rasta sušalus.

Motina aiškinos, kad jie esą neturtingi, ji neturėjus kuo dukterį maitinti, tai tyčia ir palikus miške Dievo apveidai.

JULIUI MICKEVIČIUI MIRUS

Amerikos Lietuvių Kongreso Centralinis Komitetas pareiškia didelio liūdėsio netekus mūsų gerbiamo pirminko ir nenulstančio veikėjo už atsteigimą demokratinės santvarkos Lietuvoj ir praplėtimo kultūros amerikiečių lietuvių tarpe.

Šioje liūdėsio valandoje išreiškiame didžiausią užuojautą velionio Mickevičiaus žmonai Stefanijai, sūnui Algirdui ir kitiem jo giminėm ir artimies draugam.

Amerikos Lietuvių Kongreso Centralinis Komitetas.

Naujoji Francijos valdžia turėtų kuoveikiausiai atidaryti savo sieną Ispanijai ir duoti Ispanijos žmonėms pagelbos nuo tarptautiškų banditų gintis.

Francijos Komunistų Partija to reikalauja senai. Francijos liaudis tuojau stotų pagelbon Blumo vyriausybei ir fašizmas iš Ispanijos būtų išsluotas.

Kauno apyg. teismas Paulavičienę nubaudė dešimčia metų sunk. darbų kalėjimo. Rūmai tą bausmę sumažino ligi ketverių metų sunk. darb. kalėjimo.

Buves Palangos Burmistras Kraujelis Prašė Bausmę Tik Sušvelninti

Vasario 19 d. be kitų bylų Rūmai sprendė ir buvusio Palangos burmistro Vl. Kraujelio apeliacinį skundą.

Kaip žinoma, šiaulių apyg. teismas Vl. Kraujelį pripažino kaltu tuo, kad jis būdamas Palangos burmistru, iš savivaldybės kasos pasisavinęs keliolika tūkstančių litų ir nubaudė ketveriais metais sunk. darbų kalėjimo.

Vl. Kraujelis padavė Rūmams kasacinį skundą, prašydamas bausmę sušvelninti.

Rūmai apygardos teismo sprendimą patvirtino, tik Vl. Kraujeliui skirtąją bausmę sumažino ligi trejų metų sunk. darbų kalėjimo.

UTENA

Kaip "Kontrabandininkas" Suvedžiojo Žmones

Utenos m. Vilniaus g. gyv. Boruchas Peleris, 3 kart bausstas už įvairias vagystes, sugalvojo naują biznio šaką. Jis pradėjo gastroliuoti po apskritį ir visiems rekomenduotis, kad esąs garsus kontrabandininkas ir pigiai galis atgauti geros užsieninės drabužių medžiagos. Iš daugelio lengvatikių ūkininkų Vyžuonų ir Daugailių vl. jis išvilijo po 10-12 Lt rankinių, būsimo medžiagos sąskaiton. Charakteringa, kad šis aferistas "apstatė" ir vieną užsieninės pigios medžiagos "godų" vienos Vyžuonų valsės pradž. mokyklos mokytoją, kuris jam davė 40 Lt ir dar kailinius, kad tas benešdamas medžiagą, nesušaltų.

Peleris buvo atsidūręs ir Rokiškio apskrity, kur taip pat Obeliuose ir kt. apgavo keletą ūkininkų. Pagaliau jis pavogė vieno ūkininko kumelę ir su ja nuvažiavo į Kukiškius, kur jį policija ir sučiupo.

Viso jis tokiu būdu apgavęs apie 11 žmonių.

Likviduojamas Amerikos Lietuvių Akc. B-vės Skyrus

Amerikos lietuvių akc. b-vė iki šiol turėjo skyrų Parnėvėje, kuris dabar likviduojamas. Nuo pradžios metų b-vės skyrus sustabdė mieste autobuso kursavimą, kurio netekus miesto gyventojams ir atvykstantiems geležinkeliais padaryta nepatogumų. Autobuso kursavimui sustojus, vežikai pakėlė kainas.

B-vės skyrus turėjo auto dirbtuves. Jose darbu sutojus keletas darbininkų liko be darbo. Auto stotis iš b-vės gabraų iškelta į naują vietą Fr. Gužučio g-vėje.

V. Voronin, kapitonas, "Yermak" laivo, kuriame dabar randasi keturi Sovietų Sąjungos mokslininkai, su Papanu priešakyj.

Skaitytojų Balsai

Gerbiama redakcija:—

Artinantis "Laisvės" šėrininkų suvažiavimui, kur bus svarstoma "Laisvės" ateities planai, norėtusi ir man išsireikšti kelius žodžius apie "Laisvę". Aš skaitau ją jau keli metai ir labai atydziai seku kiekvieną pagerinimą. Man atrodo, kad per pastaruosius aštuonis metus "L." žymiai pagerėjo. Aš perskaitau kiekvieną numerį nuo vieno galo iki kito ir net apgarsinimus peržiūriu.

Geriausią patinka krislai, įvairumų puslapis, editoria-lai ir drg. Solomsko raštai, nes jis ryškiai dalykus išdėsto. Meno skyrus šlubuoja, reikia jį daugiau pamarginti, duoti daugiau muzikos recenzijų ir kas rišasi pasauliniai su menu. Moterių skyrus turbūt prasčiau-siai atrodo, nes dažniausiai tik technikiniais klausimais rašoma. Jį reiktų gerinti.

Kas liečia anglų skyrų, aš jį neskaitau, tai sunku spręst. Korespondencijos savo turiniu pagerėjo. Bet vie-no dalyko joms stinga, tai antgalvio. Daug korespondencijų yra vietinio pobūdžio, kas visai neįdomiausia toliau gyvenančius, bet kaip nėra antgalvio, tai turi perskaityti, o daug žmonių visai neskaito, dėl to, kad kartais jiems pasirodo neįdomu.

Aš skaitau vietinę anglų spaudą, kur dienraštis turi 32 puslapius ir daugiau ir jeigu nebūt gerų antgalvių, tai būtų neįmanoma perskaityti. Todėl aš peržiūriu antgalvius ir pasirenku, kas mane daugiausia įdomia. Todėl, mano nuomone, korespondencijos turėtų būti su antgalviais. Tada galima būtų pasirinkti, kurias koresp. skaityti.

Draugai, aš tą pažymiu ne dėl savęs, nes žinau daug draugų, kurie svetimų miestų korespondencijų neskaito, o geras antgalvis juos patrauktų.

Tai gi, draugai, kas nors iškelkite tą mano mintį per suvažiavimą, matysit, kaip kitiems atrodo. Mes kanadiečiai dabar negalime bendradarbiauti, nes turime savo "L. B.", kurį stengiamės raštais užpildyti.

Draugiškai,
P. Suplevičius,
Montreal, Canada.
10-3-38.

ŠYPSENOS

Brūklyno Bevielinės Telegramos

Lituanikos Skvėre pasiklydo gandai, kad Mr. Rimbas gavo smetoninį medalį, kuris nepalyginamai didesnis už kitų gautus medalius. Kadangi jūsu Šaipokas netiki kol nepačiupinėja, tai jis nutarė matyt Mr. Rimbą in person. Nutarta—padaryta. Šaipokas Mr. Rimbą aptiko Piliėčių Kliube, besidžiaugiantį su gauta dovana labiau, negu saubostoniškį S. Mockų.

Kiek Šaipokui yra žinoma, Mr. Mockus, aplaikes savo medalį, visu greitumu išsiskubino namo, kad pasirodyti savo antrajai pusei. Bet Mr. Rimbas savo medalį veikliausiai saviškai nerodys... Kas gi norėtų, kad iš kaklo mazgo, galva vadinamu, liktų kas nors panašaus į Karpatų kalnus?

Iš Ideal Ballroom salės bevieliniu telegrafu tiesiai į Šaipoko ausį viena veikėja pranešė: "Susimildamas, Šaipoke, ar tu nežinai, kur kaip būtų galima pramokinti mūsų viešų susirinkimų, kaip kuriuos pirminkus, kad jie nekaltėtų atbulai?"

Pereitą sekmadienį valdinant "Puss. Salomėja" iš Ideal Ballroom salės Šaipokas gavo (iš nusikaltusios Jievos dukrelės) daug bevielinių telegramų. Vieną jų Šaipokui subarskino į ausį, veik visą personąžo Petro kalbą apie moteris. Štai tekstas: "Moteris! tai pasaulio papuošalas! Jei moters nebūtų, pasaulis nematytų saulės šviesos ir nejaustų nakties ramumo."

Telegramos sako, kad salėje buvusios moterys Petro rui karštai plojo ir net norėjo, kad Petras bisuotų.

Bet daugelis ženočių Šaipokui telegramomis tarskėjo į ausį nelaimingojo Dundulio kalba: "Moteris, tai piela, kuri nei sudyla, nei atšimpa vyrai ant sprando."

Sakoma, kad po to vyrai smarkiai plojo Mr. Dunduliui.

Šaipokas šiame dalyke prisilaiko pilno neutraliteto, nes jis nenori, kad pablogėtų jo diplomatiški ir politiniai ryšiai su Šaipokiene! Safety first! Atsarga Šaipokui gėdos nedaro.

Šaipokas.

Klausimai ir Atsakymai

Mano geras pažįstamas prašė mane paklausti per "Laisvę" sekamų informacijų. Jau gana senai jis paliko žmoną Europoje ir atvažiavo Amerikon. Čionai jisai apsišvedė su kita mergina ir jau turi du vaiku. Persiskyrimo su pirmąja žmona jis neturi. Ar gali jis prašyti pilietinių popierių ir ar jas gautų, jeigu prašytų?

Kaimynas.

Atsakymas:

Kiek mums žinoma, tokiam atsitikime pilietinės popierios neišduodamos. Amerikos valdžia tokį elgesį skaito dvipatyte ir stoka moralybės. Žinoma, tas jūsu pažįstamas gali pabandyti ir įieškoti popierių. Gal jam ir pavyks.

Bucharinas ir Jo Praeitis

Dabartinis teismas Sovietų Sąjungoje prieš Nikolajų Buchariną ir visą eilę kontr-revoliucionierių verčia pažvelgti į jų praeitį. Darbininkų priešai bando iš kaltinamųjų padaryti "kankinius" ir "didžiausius vadus." Jie tiksliai nutyli apie Bucharino ir jo kompanijos pragaistingus žygius praityje. Mes šiame straipsnyje negalėsime su kleniškaip tą peržvelgti, bet nors kaip kuriuos faktus atžymėsime.

Bucharinas gimęs 1888 metais. Į partiją įstojo 1906 metais. Po arešto prasišalino iš Rusijos ir ilgai gyveno užsienyje. 1916 metais buvo Amerikoje ir redagavo rusų socialistų "Novy Mir." Po caro nuvertimo jis grįžo į Rusiją.

Laike Brest-Litovsko taikos jis griežtai ėjo prieš Leniną ir Staliną ir ruošė jų areštavimą ir nužudymą. Komunistų Partijos VIII Suvažiavime, 1919 metais, Bucharinas kovojo prieš Leniną programos reikalais. Jis reikalavo išmesti kapitalizmo apibūdinimą, išmesti "teisę tautos savęs apsisprendimui," tai yra, buvo priešas mažesnių tautų laisvės. 1920 ir 1921 metais Bucharinas ir Trockis kėlė skandalą prieš Leniną. Jie norėjo darbo unijas pastatyti prieš Sovietų valdžią. 1920 metais jis parašė knygą "Ekonomika Pereinamojo Laikotarpio." Leninas ją griežtai kritikavo. Po to jis parašė "kitą" "Teoriją Istotinio Materializmo," kuri taipgi buvo kritikuojama ir iš marksizmo vadovėlių išmesta.

1921 metais Sovietų Respublikoje buvo įvesta Nauja Ekonominė Politika. Bucharinas sujungė dešinius elementus Komunistų Partijoje ir iškėlė bataliją prieš Leniną. Jis nusisuko veidu į pavienius valstiečius, tai yra smulkia buržuaziją ir šaukė "Lobkite!" Jis kovojo prieš valstiečių kolektyvizaciją. Kada Stalinas iškėlė Pirmą Penkių Metų Planą, tai Bucharinas ir jo grupė vėl prieš jį ištėjo. Jis buvo priešingas šalies industrializacijai. Jis tada Bolševikų Partijoje buvo apcharakterizuotas, kaip "kulokų agentas". Jis prieš K. P. labai daug kartų kovojo.

Čia tenka pastebėti, kad Bucharinas buvo didelis veidmainys. Jis kada tik matydavo, kad Bolševikų Partija ruošiasi jį išmesti iš savo eilių, tai apgavikiškai prisipažindavo prie savo klaidų.

Bucharin ir Brest-Litovsko Taika

Bolševikai Rusijoje galia paėmė į savo rankas lapkričio 7 d., 1917 metais. Rusija dar caro buvo įtraukta į karą su Vokietija, Austrija, Bulgarija ir Turkija. Rusijos liaudis ir carą nuvertė reikalaujama tarpe kitko ir taikos. Bolševikai, atsistoje prie valdžios, tuojau pasiūlė visoms kariaujančioms šalims baigti karą. Talkininkai, gavę savo pusėn Ameriką ir jausdami, kad karą laimės, nuo derybų atsiskė. Vokietija ir Austrija su savo talkininkėmis priėmė pa-

siūlymą. Gruodžio 2, 1917 m., per karo sieną perėjo Sovietų delegatai Joffe, L. Kamenev, M. Pokrovski, Bilenko ir Karachan ir Brest-Litovske pradėjo su Vokietijos, Austrijos, Turkijos ir Bulgarijos atstovais derybas.

Vokietijos imperialistai jautėsi galingi. Jie reikalavo Lietuvos, Latvijos, Lenkijos ir daug pinigų. Tuo kartu Sovietai Ukrainoje nuvertė buržuaziją, bet Vokietijos imperialistai nesiskaitė su Ukrainos Sovietais. Jie užvedė derybas su nuverta buržuazija ir greitai pasirašė sutartį. Pagal ją, ant Ukrainos liaudies buvo mesta apie 400,000 vokiečių ir austrų kareivių į pagelbą Ukrainos buržuazijai.

Sovietų Rusijos armija buvo demoralizuota. Kareiviai veržėsi namo. Armotų, ginklų ir amunicijos turėjo, bet nebuvo noro kariauti. Jie dar nesuprato, kad po buržuazijos nuvertimo ir įsisteigimo Sovietų, karas įgavo naują formą ir reikėjo ginti savo tėvynę—revoliuciją. Leninas, tą matydamas, reikalavo kuo greičiau paleisti seną armiją ir sudaryti naujas apsigynimo jėgas. Bet, kad tą atliktai reikia nors trumpas kare atsikvėpimas — reikia priimti, kad ir plėšikiškas, Vokietijos ir Austrijos taikos sąlygas. Leninas sakė, kad istorija pilna pavyzdžių, kada tautos dar blogesnes sąlygas priimdavo, bet atsikvėpę nuo jų atsiskaidavo. Leninas ir Stalinas žinojo, kad galų gale Vokietija ir Austrija karą pralaimės, kad tų šalių žmonės sukils ir tada Sovietų Rusija galės panaikinti Brest-Litovsko plėšikiškas taikos sąlygas. Taip ir atsitiko. Kaip tik Vokietijoje ir Austrijoje, lapkritį, 1918 metais, iškilio žmonių revoliucija, taip ir trečią dieną po kaiserio nuvertimo Sovietų Rusija panaikino Brest-Litovsko sutartį. Lenino ir Stalino taktika laimėjo.

Bet Brest-Litovsko Taikos pasirašymą per didelį vargą Leninas ir Stalinas laimėjo. Prieš taikos pasirašymą buvo Trockis, Bucharinas, Kamenevas, Lomovas, Krestinskis, Preobraženskis, Zinovievas blaškėsi. Jie iš pradžių net Bolševikų Partijos Centro Komitete turėjo didžiulį Maskvos srityje viešpatavo Bucharinas, o Petrogrado — Zinovievas. Bucharinas ir jo šalininkai apšaukė Leniną išdaviku, kad jis būk išduoda tarptautinę revoliuciją. Jie save pasivadino "kairiais-komunistais" arba "proletariniais-komunistais." Leninas juos vadino "Vargas—Kairieji". Maskvos srities komitete, kur viešpatavo Bucharinas, jie vienbalsiai pasmerkė Lenino, Stalino ir Sverdlovo vadovybę. Priėmė rezoliuciją už partijos skėlimą. Jie Sovietų valdžios nepaisė. Savo rezoliucijoje sakė: "Vardan tarptautinės revoliucijos, mes skaitome leistinu eiti iki galimybės netekimo Sovietų valdžios, dabar virtusios vien tik for-

vos Sovietų Rusija dar netekimo Sovietų valdžios Rusijoje. Jie iš karto Petrograde, o paskui Maskvoje pradėjo leisti savo organą "Komunist", kuriame niekino Leniną, Staliną, Sverdlovą. "Komunist" redagavo Bucharinas, K. Radekas, Urickis, o vėliau Bucharinas, Obolenskis (Osinskis), Radekas ir V. M. Smirnovas. Bendradarbiavo Lomov, M. Pokrovski, E. Preobraženskis, Piatakov, Soltz, Stukov, V. Jakovleva ir visa eilė kitų.

"Vargas—Kairieji" nudavė labai kairiais. Jie šaukė, kad būk Leninas, Stalinas ir Sverdlovas yra bailiai, išdavikai, biurokratai, bijosi netekti Rusijoje Sovietų valdžios vardan tarptautinės revoliucijos. Jie šaukė: tai kas, kad Vokietijos armija nuvers Sovietus, vis vien pasaulinė revoliucija laimės. Trockis tiesiai sakė: "Mus išgelbėti gali tik Europos revoliucija." Bucharinas dar daugiau tvirtino, kad būk Vokietijos armija negalės pulti Sovietų Rusijos, kad, jeigu kaiseris jai lieps pulti, tai ji sukils. Bucharinas šaukė: "Revoliucinis karas kaiserui! Negalima pasirašyti Brest-Litovsko taikos!" Trockis šaukė: "Nei karas, nei taika!"

Leninas, Stalinas ir Sverdlovas sakė, kad vesti "revoliucinį karą" prieš Vokietiją, kuri dar galinga, neturint savo revoliucinės armijos, tai tuščia frazė, tai saužudystė. Jie sakė, reikia pasirašyti kaiserizmo padiktutas sunkias sąlygas, bet po to dar su didesne energija dirbti, kad iššaukti Vokietijoje revoliuciją, kad namie sudaryti armiją, kuri galėtų kariauti prieš užpuolikus.

Po ilgų ginčų Bolševikų Partijos Centro Komitete Leninas laimėjo 7 balsus už taiką (Leninas, Stalinas, Sverdlovas, Stasova, Smilga, Sokolnikovas ir Zinovievas) prieš 4 (Bucharinas, Lomovas, Bubnovas ir Urickis), prie 4 susilaikiusių (Trockis, Krestinskis, Joffe, Deržinskis). Trockis ir Kamenevas buvo pasiūstį į Brest-Litovską pasirašyti taiką. Leninas ir Stalinas jiems telegrafavo, kad taika turi būti pasirašyta. Trockis atsakė ir apleido Brest-Litovską.

Bucharino teorijos, kad vokiečiai negalės pulti, sumukio. Vokiečiai pradėjo puolimą nuo Baltijos iki Juodųjų Jūrų. Važiavo traukiniais. Sena rusų armija paliko viską ir bėgo. Vokiečiai artinosi prie Petrogrado ir Maskvos. Leninas, vėliau, straipsnyje, "Skaudi Pamoka ir Didelė Atsakomybė", kritikuoamas "Vargas—Kairiuosius" rašė: "Bucharinas ir jo draugai, tikrindami, kad kaiserininkai negalės pulti, sėjo iliuzijas ir tuo jie pagelbėjo Vokietijos imperializmui ir pakenkė Vokietijos revoliucijai, kuri susilpnėjo, kad nuo Rusijos Sovietų Respublikos vokiečiai imperialistai atėmė laike panikišką valstiečių armijos bėgimo, tūkstančius ir tūkstančius kaunuolių, šimtus ir šimtus milijonų turto. Aš tą aiškiai ir tikrai permačiau dar tezėse iš sausio 7."

Po šios skaudžios pamokos Sovietų Rusija dar suneknes taikos sąlygas buvo priversta priimti.

Bucharino Žmogžudiški Suokalbiai

Bucharinas ir jo gengė nenustojo griovė Sovietų valdžią. Jie išleido taip vadinamus "Tezėliai Bėgamu Laiku." Ten bjauriai niekino Leniną, Staliną, Sverdlovą už Brest-Litovsko taiką. Sovietų valdžią skaitė išdavikiška, Sovieto delegatus, kurie užgrynė Lenino poziciją, vadino "pavargus ir deklasiruota masė." Sakė, kad Sovietų Rusijoje "valstybės forma vystysis į biurokratinį centralizmą, viešpatavimą visokių komisarių..." kad "viduje šalies sutvirtės ekonominė ir politinė įtaka rusų ir tarptautinės buržuazijos, o paskui ir kontr-revoliucijos spėkos, o taipgi ir inteligentų grupės, sabotuojančios Sovietų valdžią." Žodžiu, jie pranašavo Sovietų valdžiai pražūtį, būk Rusijoje grįš kapitalizmas. Save skelbėsi "proletariniais komunistais" ir sakė: "Atsitikime tokio nukrypimo, kairysis partijos sparnas turės atsistoti į padėtį veiklios ir atsakomingos proletarinės opozicijos."

Visi jų pranašavimai sumuko. Bet jie, kaip dabar paaikšėjo iš apkaltinimo akto, po to susidėjo su dešiniųjų ir "kairiųjų" eserų partijomis ir pradėjo žmogžudių darbą.

Tai Bucharinas su savo gauja yra atsakomingas už mirtį buvusio Brest-Litovsko taikos klausime jų vienminčio Urickio. Tai jie Kaplaniutės rankomis šovė į Leniną. Tai jie užmušė Volodarskį, Maskvoje išsprogdino bolševikų buveinę ir daugelį kitų budelių žygių atliko, net iki nužudymo Gorkio, Kuibysėvo, Mendžinskio, Kirovo, pasikėsimo ant Stalino gyvasties ir kitų Sovietų Sąjungos ir Komunistų Partijos vadų. Tai jie dasikase su Leonu Trockiu iki to, kad galų gale virto šnipais Japonijos, Hitlerio ir Anglijos.

D. M. Šolomskas.

Japonai Grasina Amerikai

Tokio. — Japonų "rožavo debesies" patriotų draugija per laikraštį "Nichi Nichi" perspėja Jungtines Valstijas, kad joms galės "blogai prisieiti," jeigu jos neįpripažins Japonijos "didžiausia, viešpataujanti šalim" Rytuose.

Sužeistas Chinų Karžygis

Hankow, Chinija. — Jau kelintą sykį tapo sužeistas didvyriškas generolas komunistinės Aštuntosios Armijos Lin Piao, 30 metų amžiaus.

Nežiūrint pirmesnių sužeidimų, jis pagijęs vis grįžo į frontą. Bet dabar tapęs pavojingai sužeistas Shansi provincijos mišyje.

NAZIŲ VADAS LAUKIA HITLERIO ŽYGIO PRIEŠ ČECHOSLOVAKIJĄ

Praga. — Konradas Henlein, galva vokiečių nazių Čechoslovakijoje, tvirtina, kad Hitleris "paliuosuosius" ir 3,500,000 vokiečių tų šalį. Tantai reikėtų atplėšimą stambaus, pramoningiausio Čechoslovakijos ploto.

Kaltinamųjų Trockistinių Kriminalistų Paskutiniai Pareiškimai Liaudies Teisme

(Tąsa)

Aš sutikau su šia Trockio programa, sutikau su naujomis kovos metodomis ir nuo to laiko nešu pilną politinę ir kriminališką atsakomybę už tas kovos metodus.

1935 metų vasario mėnesį Piatakovas pranešė man, jog tapo padaryta sutartis tarpe trockistų, dešiniųjų ir Tuchačevskio militarinės grupės dėl pravedimo ginkluoto sukilimo ir užgroboimo galios.

Nuo šio laiko aš nešu atsakomybę netik už trockistų veiklą, bet taip pat už veiklą dešiniųjų ir militarinių konspiratorių.

Po suareštavimo Piatakovo ir Radeko ir iškėlimo aikštėn trockistų organizacijos aš jaučiau, kad turi būti padaryta galas: arba turiu eiti ir prisipažinti prie savo kriminališkų darbų arba paskubinti sukilimą. Aš pasirinkau paskutinį kelią. Ir tikiai po suareštavimo aš kritiškai peržiūrėjau savo kontr-revoliucinę veiklą.

Per kelias paskutines dienas prieš teismą aš buvau po įtaka baisių faktų, kuriuos aš sužinojau iš kaltinimo akto.

Aš baigiu. Mano kriminalystės prieš tėvynę ir prieš revoliuciją yra beribės ir aš pirmą užsitarnautą bet kokį verdiktą, net ir aštriausį, kokį jūs padarysite. Aš prašau jūsų atminti mano tikrą praeities revoliucinį darbą ir tikėt man, kad bėgyje šių paskutinių devynių mėnesių aš griežtai pasikeičiau ir kad palikdami man mano gyvybę duotumėte man galimybę bet kokioje formoje nors dalinai atsiteisti už mano sunkias kriminalystes.

Rozengolco Paskutinis Pareiškimas

Po tos charakteristikos, kuri duota apie mane apkaltinime, aš noriu savo paskutiniame pareiškime, mano paskutiniame atsisaukime į liaudį, kad ji ir kiti atmintų tuos mano gyvenimo puslapius, kuriuos galima vadinti gerais puslapiais, kurie nesukėlė jokių abejonių iš jokios pusės.

Aš darau tatau ne todėl, kad sušvelninti teismo nuosprendį. Aš paaiškinsiu priežastį. Tai yra paprastą žmonišką priežastį — po viso to, ką aš pergyvenau, po tos gedos, kurią aš jaučiau per šį teismą, nebliko nei stimulo nei troškimo prašyti kad teismo nuosprendis būtų palengvintas.

Aš sakau tai ne todėl, jog norėčiau būt iškabingų. Tas nereikiška, kad aš skiriuosi su puikia Sovietų žime be skausmo.

Mes dabar turime šaunią naują jauną gentkartę, naują gentkartę Bolševikų Partijos išmokintą. Mes turime tokį pakilimą ir išsivystymą Sovietų Sąjungoje, kokio nėra niekur kitur pasaulyje.

Tą skausmą, kurį aš jaučiu atsiskirdamas, pagilina dar ir tas faktas, kad mes jau turim absoliučiai konkrečius rezultatus socialistinės kūrybos. Pirmu sykiu mes turime gyvenimą pilną gyvumo, turtingą linksmumu ir spalvomis.

Visam pasaulyje nėra tokio žmogaus, kuris būtų atnešęs tiek daug skausmo ir nelinksmumo žmonėms, kaip kad Trockis, tasai purviausias fašizmo agentas.

Prokuroras yra teisingas, Rakovskis yra teisingas, kuomet jis sako, kad svarbiausias žmogus, kuris nesiranda čionai kaltinamųjų suole tai yra Trockis. Trockizmas tai nėra politinis judėjimas, tai yra beprincipinė purvina kapitalizmo pakalikų gėgė.

Bessonovo Paskutinis Pareiškimas

Piliečiai Teisėjai. Aš kartu su kitais kaltinamaisiais šiandien atsakau prieš proletarinį teismą už sunkiausias kriminalystes, papildytas "Dešiniųjų Trockistų Bloko" ir mano asmeniškai kaip dalyvio. Baisiausia ir visų aršiausia yra išdavystė, kurią aš papildžiau. Aš buvau agentas ir dalyvis kriminališkose "Dešiniųjų-Trockistų Bloko" derybose su Vokietijos fašistiniais rataliais.

Kieta proletarinio teisingumo ranka atidarė baisią išdavystės ir pasidavimo votį, iškėlė akštę žiaurų suokalbį ir pastatė jojo dalyvius, tame ir mane patį, prieš begailestingą Sovietų įstatymams atsakomybę.

Pereitų metų gruodžio 12-tą dieną aš pareiškiau tyrinėjimo viršininkams, kad aš pilnai ir galutinai sutraukiau ryšius su savo kriminališka praeitimi ir kad aš suteiksiu nuosirdų ir pilną liudymą. Aš neišsisukinėju neigi aš užginčinau.

Sutraukymas ryšių su mano kriminališka praeitimi — ir aš tą puikiai supratau — gali būt tikrai vienų formoj, formoje pilno, išsamaus, nuosirdaus patildijimo.

Aš parodžiau viską, ką tik aš žinojau ir apie tą, ką tyrinėjimo viršininkai žinojo arba pilnai arba tik dalinai; aš parodžiau ir tuos faktus, kurių tyrinėjimo viršininkai nežinojo.

Rakovskio Paskutinis Pareiškimas

Teismo Pirmininke ir Piliečiai Teisėjai. Aš atsisakiau teisės mano apsigynimo prakalbos, aš prisipažinau prie visų mano kriminališkų darbų.

Kaip tas vergas prirakintas prie stulpo aš esu prirakintas prie "Dešiniųjų ir Trockistų Bloko" baisiu retėžiu mano kriminališkų darbų.

Aš aktyviai dalyvavau tame bloke, aš papildžiau sunkiausias kriminalystes prieš valstybę.

Aš esu dubeltavas šnipas. 1924 metais aš suėjau į kriminališką kontaktą su Anglijos žvalgyba ir 1934 metais aš suėjau į kriminališką kontaktą su Japonijos žvalgyba.

Aš priklausiau prie taip vadinamos "Penktosios Kolumnos," apie kurią vakar kalbėjo prokuroras ir užsitarnauju visų tų prakeiksmų, kurie lijo ant mūsų galvos iš visų Sovietų Sąjungos kraštų.

Piliečiai Teisėjai. Aš pilnai dalinuosi prokuroro apgailestavimu, kad Trockis, patsai liaudies priešas, nesiranda čionai šalia mūsų kaltinamųjų suole. Mūsų teismo dydis ir mirtingumas sumažėja dėl to fakto, kad mūsų šaikos vado čionai nesiranda.

Aš esu senesnis už Trockį kaip amžium, taip politine praeitimi ir galbūt turiu nemažiau politinio prityrimo už Trockį. Aš apgailestauju jo nebuvimą čionai dėl tam tikrų politinių išrovavimų.

Aš apgailestauju todėl, kad Trockio nebuvimas čionai kaltinamųjų suole reiškia, kad jis ten tęs savo veiklą, nežiūrint kaip siaurai, ir kad tai sudaro pavojų, nežiūrint kaip mažą, tarptautiniam darbininkų judėjimui.

Piliečiai Teisėjai. Kodėl aš ištisų atsisukau prieš partiją ir kodėl aš atsidūriau kriminalisto padėtyje?

Kągi mes, trockistai, atstovavome partijoj? Mes buvome, taip sakant, svetimas elementas gyvam partijos organizme.

Trockis įstojo į Bolševikų Partiją tik už kelių mėnesių prieš Lapkričio Revoliuciją. Jo ideologija susidarė kovoję prieš bolševizmą.

Aš įstojau į Bolševikų Partiją tikiai pabigoje 1917 metų po ištiso ketvirtadalis šimtmečio buvimo pasekėju Antrojo Internacionalo, kuris išsivystė gana specialiose sąlygose ramaus kapitalizmo plėtojimosi. Ir nors aš priklausiau Antrojo Internacionalo kairiajame sparne, bet buvau permirkęs jojo oportunitizmu. Ir jeigu jūs pažvelgsite į kitų trockistų istoriją, pavyzdžiui, Radeko, Piatakovo, Preobraženskio, jūs rasite tarpe jų, ir prieš Lapkričio Revoliuciją ir po revoliucijos visą eilę svarbių nukrypimų.

Mes, trockistai, nusipirkome kontaktus su tarptautinėmis žvalgybomis. Dešinieji atsidė savo kadrus, savo kontaktus su nacionalistais, menševikais, socialistais-revoliucionieriais ir kitais elementais, savo kontaktus su buožėmis. Aišku, kad apart čia suminėto mūsų pamatinio kapitalo kiekvienas iš mūsų galėjo me dar ką nors pridėt.

Mes neapsistojome prieš veidmainystę, prieš apgavystę, prieš pasidavimą, prieš pirkimą, prieš žmogžudystę pagelba nuodų ir revolverio vietoje tradicinio durklo.

Aš visai nekalbėsiu apie bloko ideologiją. Jūs girdėjot platformą Bucharino. Žinoma, ši programa reiškia atsteigimą kapitalistinių santykių, atidarant laisvai užsienio prekybai duris, sugrąžinant buožes, likviduojant kolektyves farmas, plačiai atidarant duris koncepsijiniam kapitalui. Visai trumpu laiku mes būtume suteikę galimybę pilnam kapitalizmo laimėjimui. Mūsų ideologija, žinoma, buvo kontr-revoliucinė ideologija. Mes neturėjom politinės ateities prieš save.

Daugeliui iš mūsų atbudimo procesas prasidėjo tikiai po mūsų suareštavimo.

Piliečiai Teisėjai. Aš pasakiau viską, ką aš papildžiau, nieko neapdengdamas bei paslėpdamas. Aš kreipiuosi į jus vienu žodžiu, kurio aš niekad nebūčiau ištaręs jei čionai būtų kitos rūšies teismas. Aš kreipiuosi į jus tuo žodžiu todėl, kad jūs veiduose aš matau Sovietų Teismą, proletarinį teismą. Tas žodis yra pasigailėjimas.

Vakar valstybės prokuroras tula prasme mano pastangas padarė lengvesnėmis, kadangi mano atsitikime jis nereikalavo aukščiausios baudmės. Bet aš turiu pasakyti, kad minimum ir maksimum baudmių skalėje, kurias prokuroras suminėjo, yra tulos ribos, kurios siekia už mano amžiaus.

Aš noriu atkreipti jūsų atydą tik todėl, kad kada jūs taikysite atitinkamus įstatymų straipsnius prie manęs, jūs turėtumėte tą mintį ir išneštumėte nuosprendį pagal fiziologinius apribojimus kaltinamojo, kuris randasi prieš jus.

(Bus daugiau)

Epizodai iš Mano Gyvenimo

V. V. Kuibyševas

(Tęsa)

Matyti, kitas būrys įėjo pro didžiąsias duris, reiškia namuose krata. Ką man daryti: pasilikti ar bėgti? Yra šansas, kad pasilikti, nes, gal būt, jie apjėsios namą ir nesuapras eiti į sodą. O iš kitos pusės, jeigu jie ras mane sode, aš visą gyvenimą graūšiuos: nepabėgau, kada galėjau pabėgti. Ir štai tarp tų dviejų nuotaikų aš pradėdau svyruoti: ar bėgti per tvorą, ar pasilikti sode. Ne vieną kartą pas mane atsiradavo pasiryžimas mestis per tvorą, bet aš atsisakydavau nuo jo ir vėl sėsdavau ant kelmelio sodo gilumoje. Žandarai atėjo kratyti apie septynias-aštuonias, — ir štai jau devynios, dešimt, vienuolika, dvylika, o aš vis sėdžiu ant kelmelio tam pačiame sode. Pagaliau dvyliką valandą naktį kažkas mane sujudo. Aš galvoju: „Koks tu blogas revoliucionierius, pasi-duodi į policijos rankas. Bėk!“ Pašoku ir perlipu per tvorą. O tvora buvo labai aukšta ir visa vinių prikalinėta. Tik užsilipęs ant medžio aš galėjau ant jos atsistoti ir per kažkokią šaką, kuri tiesėsi į kitą kiemą, nusileisti. Staiga mane užpuola du dideli šunės. Laimė, aš pamaciau, kad jie ant grandinės. Aš pasijutau dideliu pirklio kieme, kuris buvo švariai išluotas, gerai saugomas; prieš mane didelis plytinis namas. Aš mečiau prie vartų ir ėmiau traukti velkę, kuria vartai buvo uždaryti. Tuo momentu į priegarbį išeina arklių šerikas, dailiai pasikirpęs.

—Jaunasis vaikine, ko jums reikia?

Aš nieko neatsakau ir, atstūmęs velkę, skubiai bėgu tuščia gatve.

Prabėgęs dešimt žingsnių, aš pasižiūriu atgal ir matau, kad arklių šerikas bėga užpakalyje. Aš manau: „Tai niekis. Nuo arklių šeriko aš tikriausiai pabėgsiu.“ Bėgu toliau. Staiga matau kažkokį vaikina, stovintį kampe. Bėgu pro jį toliau. Vėl pasižiūriu atgal ir matau, kad arklių šerikas kalba su tuo jaunu vaiku. Aš bėgu toliau, o paskui mane vejasi jau ne arklių šerikas, o tas jaunas vaikas. Aš supratau, kad kvartalas, apsuptas šnipų, bet bėgu pilnai pasitikėdamas, kad sugebėsiu išbėgti, nes jis mažas, aš didelis, pas mane dideli žingsniai, ir atstumas tarp mūsų vis auga. Galų gale jis išduoda save ir šaukia: —Ponas Kuibyševei, sustokit!

„Na,—manau,—reiškia, tai šnipas; dabar aš sugautas.“ Ir bėgu toliau. Atstumas didėja, nuo šnipų visai aiškiai pabėgu. Ir staiga netikėtai užpakalyje manęs pasigirdo švilpukas. Šnipas žinojo policijos nuovadų vietas, o aš jų nežinojau. Šnipas sušvilpė ir aš pasijutau policininko valdžioje, kuris sako man:

—Nė iš vietos, jūs areštuoti!

Areštavo, nuvedė Omsko kalėjimą.

Šis incidentas būtų, gal būt, ne taip reikšmingas ir apie jį aš nepasakočiau, jeigu jis nesibaigtų istorija, kuri mano gyvenime nepamirštama.

Mane atvedė į Omsko kalėjimą. Pasirodė, kad ten nėra nei vieno politinio kalinio. Mane įstūmė į bendrą kriminalinių kambarą.

Ant rytojaus rytą mane šaukia į kontorą. Nieko nemanydamas einu į kontorą, kur pareikalauja iš manęs nusikirpti plaukus ir apsivilkti kalinio drabužiais. Aš prieš tai jau tris kartus sėdėjau kalėjime, o šito niekuomet nebuvo. Aplamai, politiniai naudojo šituo privilegijų minimumu: būti savuos drabužiuos ir nesikirpti galvos.

Aš pareiškiu protestą: kuo remiantis, kodėl?

—A, tu dar kalbėsi! —ir tach man per veidą kulok.

Aš puoliau sargą. Mane sugriebė užpakalyje už rankų ir pradėjo mušti. Mušė, kol likau vos gyvas. Pusiau be sąmonės mane apvengė kalinio drabužiais, nukirpo ir įstūmė į kriminalinių kambarą. Penkias dienas aš pragulėjau sudaužytas šonkauliais, sumušta fizionomija, visas mėlynės. Paskui mane pasiuntė į Tomsko kalėjimą.

O dalykas buvo visai menkniekiškas. Bėgdamas Narjmo ištrenimą, aš nežinojau, kad aš turiu vieną bylą. 1911 metais kartu su Barbara Nikolajevna Jakovleva, Jokūbu Michailovičiu Sverdlovu,

Mandelštamu (Odiseju), Vladimiru Kosevėnu ir kitais mes suruošėm gegužinę. Ši gegužinė ir buvo priežastis, dėl ko mane areštavo 1912 metais. Narjme tada buvo daugiausia ištremtieji ir gegužinė caro valdžiai nesudarė jokio pavojaus. Ir štai ši Narjmo gegužinė buvo priežastis, kad mane areštuoti, pasityčioti iš manęs, paskui perkelti į Tomsko kalėjimą ir pradėti bylą.

Štai mano vienas nepasisekęs mėginimas pabėgti reakcijos metais.

Konferencijos Pravirtimas

Pabėgęs iš Irkutsko ištrenimui 1915 metų gale, aš važiauvau į Peterburgą, bet pakelėje sustojau Samaroje. Čia draugai beveik prievarta, nedavę man pinigų kelei, privertė mane pasilikti Samaroje.

Po kurio laiko aš įstojau Samaros triūbų fabrikan metalo frezerovščiku. Tai davė man galimybės susieiti su fabriko darbininkų mase. Samaros triūbų fabrikas Samaroje buvo revoliucinio judėjimo tvirtovė. Ten karo metu buvo priskaitoma 21 tūkstantis darbininkų ir buvo labai daug ištremtų bolševikų-darbininkų.

Tuo laiku fabrike dirbo Švernikas—dabartinis Visasąjunginio Centralinio Profesinių Sąjungų Pildomojo Komiteto pirmininkas, — jo šaltkalvio varstotas buvo prieš manąjį frezerio; dirbo ir daug kitų vėliau žymių visuomenės veikėjų bolševikų.

Aš gyvenau Josifo Andrejevičiaus Adamčiko pasu. Fabrike pradirbau aštuonis mėnesius. Reikia pasakyti, kad savo darbo gale fabrike aš išdirbdavau didesnę normą, negu koks nors senas frezerovščikas. Dalykai priedavau iki to, kad mano partiniai draugai ateidavo pas mane ir prašydavo dirbti mažiau, kad nesumažinti bendro darbininkų uždarbio. Bet dalykas ne tame. Mes sumanėm, sušaukti Samarų bolševikų Pavolgės konferenciją. Visos mūsų jėgos —ir mano ir visos Samaros organizacijos—buvo nukreiptos tam tikslui. Mes pasiuntėm agentus į visus Pavolgės miestus, tame skaičiu ir į Saratovą. Bolševikų Pavolgės konferencija turėjo įvykti rugsėjo mėnesį.

1916 metais rugsėjo 13 d. Filipo Jakovlevičiaus R. bute, susirinko bolševikų Pavolgės konferencija, kurioje buvo atstovai iš Samaros, Saratovo, Nižnij Novgorodo, Penzos, Orenburgo. Mes susitarėm, kad konferencijon aš atvažiuosiu paskutinis, kad įsitikinti, ar namas, kuriame buvo R. butas, sekamas. Konferencija buvo paskirta 8 valandose. Aš nepastebimai priejau prie konferencijos vietos ir, praeidamas pro kvartalo kambarą, kur buvo pastatytas namas, pastebėjau kažkokį žmogų, kuris, pažūrėjęs į mane, žvilgtėrėjo į laikrodį. Prieš tą kvartalo dalį, kur buvo R. butas, buvo Aleksandro sodas, ir vietoj to, kad eiti konferencijon, aš nuėjau sodan, iš kur ėmiau stebėti R. butą. Pasėdėjęs pusvalandį aš pamaciau, kad pro namą praejo kažkoks subjektas, sukinėdamas lazdele ir atydziai išsižiūrėdamas į buto langus — namas buvo dviejų aukštų, o butas buvo pirmame aukšte. Aš pamaniau, kad, gal būt, tai dar nepakankamas kiekis žymių, kad mus seka. Bet kada šis subjektas vėl praėjo priešinga kryptimi, taip pat sukinėdamas lazdele ir taip pat atydziai žiūrėdamas į langus, aš jau aiškiai įsitikinau, kad konferencija praversta.

Kas man reikėjo daryti? Aš žinojau, kad pas draugus yra pavojingi dokumentai. Konferencija rinkosi svarbiausia dėlto, kad išdirbti rezoliuciją prieš karą. Reikėjo būtinai perspėti draugus. Aš pakilau nuo savo suolelio, prisitartinau prie sodo tvorelės ir tuo momentu, kada įsitikinau, kad arti šnipų nėra, įbėgau R. butan ir visiems pasiūliau tučiuojau išsiskirstyti. Bet čia aš sutikau didelį pasipriešinimą iš B. pusės (nesenai, jau po Kuibyševo mirties, B. buvo išaiskintas, kaip latvies priešinys.—Vertėjas), kuris apkaltino mane šnipomanija.

—Tai tau taip rodosi, visa tai niekai.

(Būs daugiau)

Jersey City, N. J.

Iš Lietuvių Judėjimo

Kovo 9 d. lietuvių bažnyčioje kilo gaisras. Sakoma, užsidegė nuo žvakių ar kokio kito dalyko. Vadinasi gerasis dievas nepaiso, kad ir šventasis yra viduj; galinga ugnis nieko nepaiso ir, jeigu praeiviai būtų greitai nepastebėję, tai bažnytelė būtų sūnkiai nukentėjusi. Pribuvus ugniagesiams pavojus likosi likviduotas.

Susirinkimai

Paskutiniam Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 133 kuopos susirinkime išpildė aplikaciją į LDS narius drg. Patumšienė. Ją perstatė drg. Augutienė. Gerai drauge Augutienė, nors jūs LDS 133 kuopą nuimsite nuo listo neveiklių jų kuopų, kurios šiame vajuje negauna naujų narių.

Kovo 13 d. įvykusiam Laisvės Draugijos susirinkime pasvešta daug laiko prisirengimui prie vakarienės, kuri įvyks šeštadienį kovo 19-tą d. Iš klausius įvairių komisijų raportus, pasirodė, kad draugija sudaro branduolį šios kolonijos lietuvių judėjimo; darbas eina pirmyn progreso keliu, užtai nariai verti pagyrimo.

Pagerbė

Kovo 12 d. įvyko „surprise party“ pagerbimui drg. J. Kačergio 57 metų gimimo dienos. Pokilj ruošė jo gyvenimo draugė Ona. Susirinko jo vaikai, žentai, ir artimi jo draugai. Bevalgant, išsireikšta įvairių minčių. Kalbėjo jo duklė, abu žentai, Grigas, Kreivėnas, jo gyvenimo draugė Ona, V. Matulevich ir patsai J. Kačergius, paačiuodamas už jam nežinant suruoštą pokilj. Pirminkavo A. Matulis. Susirinkę svečiai atminčiai nupirko keletą dovanų. Geriausia dovana, tai nuo jo gyvenimo draugės Onos.

Reikia priminti, kad drg. Kačergius nėra jau jaunas žmogus. Nevisi sulaukia 57 metų amžiaus tvirtais esant. Bet drg. J. Kačergius fiziškai ir protiniai yra tvirtas, dalyvauja darbininkų judėjime, yra pirmininku Laisvės Draugijos per daugelį metų, vadovauja į Brooklyną mokydamas patsai vieną veiklą ir kitame turi rolę. Jis yra draugiškas ir su visais sutikime gyvena.

Nuo savęs linkiu ligo amžiaus sulaukti ir neapleisti darbininkų judėjimo ir ant toliaus.

Ligonbutys

A. Kačergienė, virš 60 metų senumo, paimta į ligonbutį. Sveikatos pataisymui nėra vilties ir nemanoma, kad ji galės ilgai gyventi. Priklauso prie Laisvės Draugijos ir SLA, Randasi Medical Centre, naujame bldinge, ant ketvirtą aukšto.

Ar Neverta Pagalvoti?

Reikėtų Laisvės Draugijos nariams kreipti atyda į atsišaukimą Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Centro Valdybos prisidėti prie LDS. Teisybė pasakius, kad dabartinis laikas draugija finansiniai gerai stovi, nepaisant, kad nemažai esama seno amžiaus parių. Tačiau, jeigu draugija prisidėtų prie LDS su visu išdu, tai būtų nauda Susivienijimui ir Laisvės Draugijos nariams. Pagalvokit, draugai! LDS Centras priima įvairias organizacijas ir turi palengvinimų tokiom draugijom, kad apsaugojus jas nuo išnykimo.

K. Biuras

Barcelona, Ispanija.—Fašistų lėktuvai nuskandino respublikos prekybos laivą „Isle de Menorca“, 1,003 tonų įtalpos.

Philadelphia, Pa.

Boikotavimui Japonijos dirbinių, pas mus yra suorganizuota didelė grupė, sutraukta daug organizacijų. Ir dar traukiame vis daugiau. Tam tikslui kovo 21 d. bus konferencija. Daug ir lietuvių organizacijų veikia tame reikale.

Vasario 22 d. įvyko susirinkimas Šiaurinės Amerikos Komiteto Gelbėjimui Ispanijos nuo fašistų. Šis komitetas yra labai didelis: jame priklauso netik darbininkai bei jų organizacijos, bet ir šiaip labai žymūs žmonės, kaip tai advokatai, daktarai ir kitoki profesionalai.

Šios organizacijos komitetas paskelbė „Tag Day“ ant balandžio 9 ir 10 dienos, tai yra, šeštadienį ir sekmadienį. Per abi dienas bus renkamos aukos Ispanijos liaudies gelbėjimui. Prie to svarbaus darbo ir lietuvių turėtų prisidėti. Tuo reikalu kreipkitės po num. 735 Fairmount Avenue, o gausite visas reikalingas informacijas.

Balandžio 14 d., 8:15 val. vakare, didžiulėje svetainėje Academy of Music, gros simfonijos orkestra ir žymūs artistai pildys programą. Pelnas eis Ispanijos liaudies naudai. Visi kviečiami dalyvauti.

Vasario 26 d. buvo koncertas, teatras ir šokiai. Rengė ALD LD 105 kp., S. W. Philadelphia. Vaidinimą atliko jaunuoliai. Dainavo Lyros Choras ir merginų dainininkų grupė. Viskas išpildyta puikiai.

Kovo 5 d. buvo sušauktas susirinkimas pas draugus Pletus, kur atsilankė dd. J. Bendoravičius ir J. Jukelis. Drg. Jukelis paaikino daug dalykų. ALDLD 105 kuopą gavo 8 naujus narius. Dabar kuopą rengiasi prie gražaus parengimo-koncerto. Draugė Vaidžiulienė apsiėmė pasirūpinti, kad būtų suvaidinta graži operetė. Laikas ir vieta minėto parengimo bus paskelbta vėliau.

Komisija

Nuo Redakcijos. — Jūsų rašinį teko sutrumpinti dėl to, kad kairiosios žinios per daug suvėluotos. Apie įvykusius dalykus pereito mėnesio 14 d., rašote tik dabar. Taip suvėluotas žinias dėti dienraštį sarmatoka.

Taipgi negalėjome dėti laikraštį ir tą draugės žinutę, kurioje rašote, kad „Kovo 12 d. įvyko Lyros Choro susirinkimas.“ Kalbama korespondencija mus pasiekė kovo 11 d., tai yra viena diena pirmiau, negu padėta dabar. Suprantada, tai jūsų klaidukė, bet mes, tikrai nežinodami kada tas susirinkimas įvyko, to klaidos pataisytį negalėjome.

Hartford, Conn.

Iš Mūsų Kolonijos Veikimo

Kovo 7 d. atsisbuvo Tarp. Moterų Dienos Apvaikščiogijimas. Kalbėtoja buvo močiutė Bloor, tik ką sugrįžusi iš Sovietų Sąjungos. Ji ir kalbėjo daugiausiai apie Sovietų Sąjungos darbininkų gyvenimą ir jų atsiekimus visose gyvenimo srityse. Kalbėtoja sakė labai daug aplankiusi visokių industrijų šakų ir niekur negirdėjusi nusiskundimų bei vaitojimų, kad nėra darbo, arba sunku senatvės sulaukus. Darbininkai ten esą patenkinti ir pasiryžę savo tėvyne ginti nuo visokių užpuolimų.

Taipgi plačiai kalbėjo apie tenyškėlių moterų lengvatas ir kūdikių auklėjimą. Moterys ten išrodančios daug jaunesnėmis amžiumi, nes neturi tokių rūpesčių, su kokiais moterims prisieina „susiurditi kapitalistinėse šalyse. Ji ragino darbininkes moteris organizuotis į tokias organizacijas, kurios kovoja už tokias teises,

kokios dabar jau yra Sovietų Sąjungoje. Prakalbos labai gerai pavyko ir paliko geriausį įspūdį.

Pamokos

Teko man būti pamokose, kur mokinaš mūsų draugai ir draugės juokingą komediją „Gyvieji Nabašninkai“. Visi aktoriai deda visas pastangas tinkamam susimokimui. Iš to galima suprasti, kad komedija bus gerai suvaidinta.

Kiek teko nugirsti, tai triveiksmė komedija bus suvaidinta balandžio 10 d., 227 Lawrence St. Dainuos ir Laisvės Choras. Po vaidinimu, už tą pačią įžangą, visi galės eiti.

Serga

Draugas Z. Juška labai sunkiai serga plaučių įdegimu. Man paskutiniu sykiu jį aplankius, atrodė, kad eina gėryn. Linkiu jam greito pasveikimo!

Taipgi sunkiai serga draugė Lakstutė, Laisvės Choro narė. Ji serga plaučių įdegimu. Randasi Hartfordo ligonbutį. Linkiu pasveikti. Nemunas.

„Gaukite „Laisvę“ Naujų Skaitytojų.

WORCESTER, MASS.

DIDELIS KONCERTAS

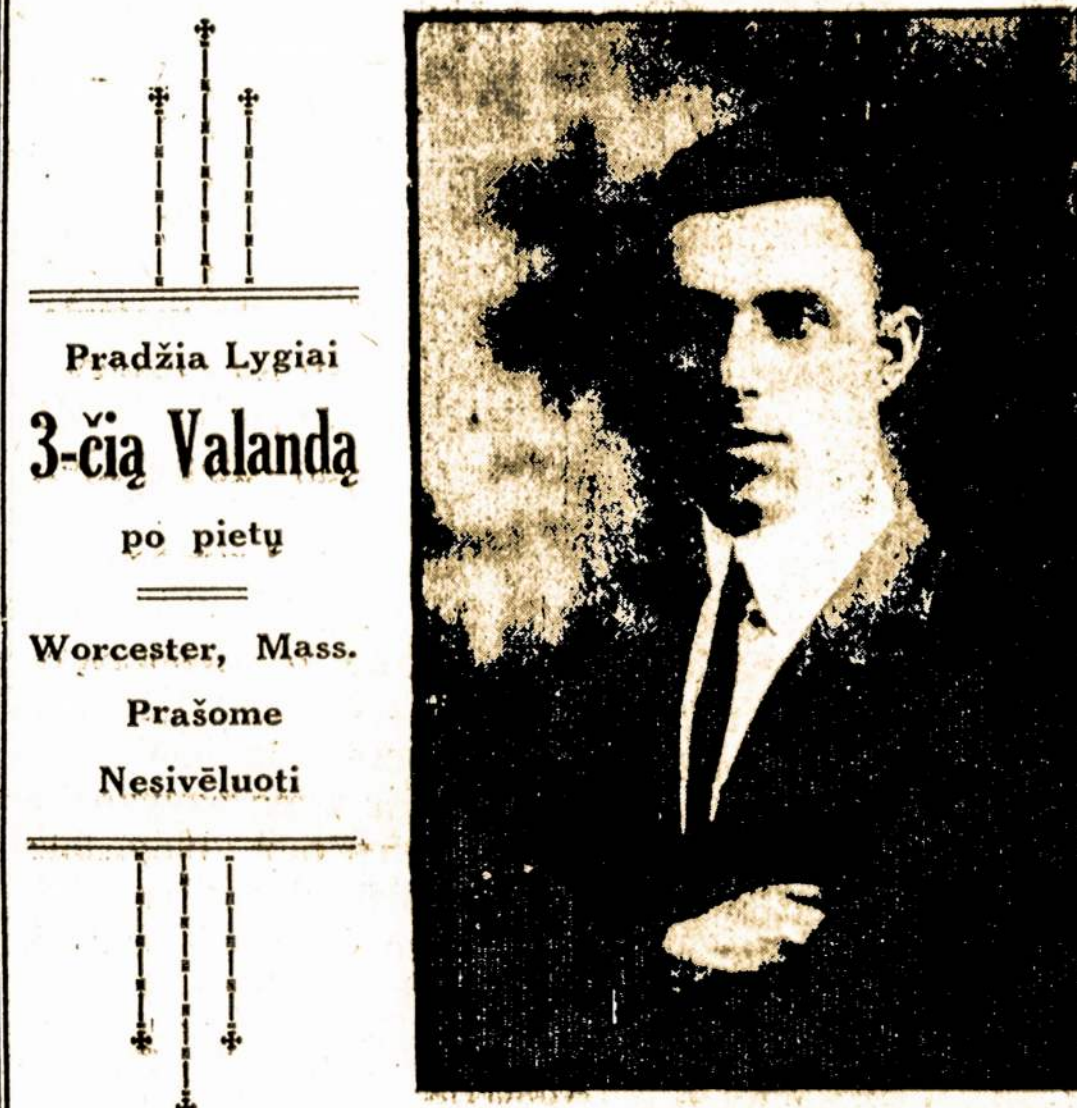
RENGIA AIDO CHORAS

Sekmadienį, 20 d. Kovo-March

Lietuvių Svetainėje

29 Endicott Street

Worcester, Mass.

V. Tumanis, Baritonas

AIDO CHORAS, vadovybėje naujos mokytojos drg. J. Karsokienės dainuos vėliausias, gražiausias dainas.

Kiti Programos Dalyviai: Aido Vyrų Choras, Merginų Oktetas; J. Sabaliauskas ir V. Tumanis dainuos solus ir duetas; E. Kudarauskas, piano solo, drg. Latvutė dainuos solo. Turėsime šmuiko trio su V. Mickevičiute ir E. Kudarausku. Išgirsime ir E. Mickūnaitę, kuri per tūlą laiką dainavo Lietuvos Operoj, Kaune.

Kaip matote, gerbiameji, koncertas bus vienas iš geriausių, todėl prašome nepraleisti progą neišgirdę. Aido Choras širdingai kviečia visus jo rėmėjus skaitlingai dalyvauti.

KOMISIJA.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS CAMPAU AVE.

DETROIT, MICH.

PHONE PULASKI 5-1090

FLUSHING

RUSSIAN and TURKISH BATHS, Inc

29-31 MORRELL STREET

BROOKLYN, N. Y.

OPEN DAY AND NIGHT

Managed by

RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.

Admission 50c, day and night

Saturday Night 75c

SPECIAL RATES PER WEEK

LADIES' DAYS

Mon. and Tuesday from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for genis.

GENTS' DAYS

Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.

Pittston, Pa.

Vieša Padėka

Palaidojus mūsų visų mylimą Aleksandrą Zinkevičių, aš, velionio našlė E. Zinkevičienė, jo dukterė O. Sinkevičienė ir sūnus Albertas, visi vienu sykiu dėkavoja visiems, kurie aukoję gėles, dalyvavo šermėnyse ir laidotuose. Toje mūsų skausmo ir liūdėsio valandoje, jūs, mūsų draugai ir artimieji, savo maloniais patarnavimais ir širdinga užjauta daug mums padėjote. Dar sykį ačiū!

E. Zinkevičienė,
O. Sinkevičienė,
Albertas Zinkevičius.

Worcester, Mass.

Daugiau žinių iš Aldo Choro veikimo ir prie koncerto prisirengimo ant kovo 20 d. Pamokos laikomos po du sykius į savaitę. Dainavimas sekasi gerai. Kaip mišrus choras, taip ir vyrų choras dainuos skambiai ir labai gražiai. O merginų oktetas dainuos kompozitoriaus M. Petrausko dainas; parinktas gražiausių dainų rinkinys. Kaip choro, taip ir merginų dainos sumokytos labai gerai. Choroistai lankosi į pamokas labai gerai ir rūpinasi savo pareigomis. Nėra taip, kaip kad rašo tas vargšas žmogelis "Laisvės" angliškame skyrių, pasivadinęs save Amigo Mio. Mat jisai vargšas negal daugiau suskaičiuoti kaip tik keturis. Tačiau, nes niekas nekrepia domėjosi jo melus, bet Aldo Choro darbas eina pirmyn dideliu sparumu.

Koncerto komisija labai gerai dirba, o choroistai ir simpatikai gerai prigelbėti. Tikiečių išparduota iš anksto labai daug. Draugė "Kudrauskienė" turi už "cash" pardavusi apie 200 tikietų, o apie tiek išplatinti. O kur visi kiti? Tikiečiai parduoda labai lengvai, žmonės nori išgirsti garšią Lietuvos Operos dainininkę Emiliją Mickūnaitę, kuri pirmą sykį dainuos worcesteri. Taipgi daug svieto žingeidauja išgirsti ir Aldo Choro prie naujos mokytojos, drg. J. Karsokienės.

O dar viena svarbi naujiena: po koncerto bus artistų vakarienė, kurioje kiekvienas galės skaniai pavalgyti ir išsigerti ir su koncerto programos dalyviais smagiai laiką praleisti. Komisija užtikrina, kad visi bus pilnai patenkinti. Visi pasimatysime kovo 20 d. Aldo Choro koncerte.

Korespondentas.

Nuo Redakcijos. — Draugo Amigo Mio pastabos buvo nusiskusta, kad Aldo Choro basai neskaitlingai lanko pamokas, kad pats choras pastaruoju metu mažai tedienuoja darbininkų dainų, ir kad nepamirš savo draugo (Jose), parašant jam kai ką suraminančio.

Kiek tose d. Amigo Mio pastabose yra teisybės — mes nežinome. Bet vieną dalyką žinome, kad d. Amigo Mio neturėtų būti vadinamas "žmogeliu", "vargšu" ir kitokiais "gražiais" žodeliais, kuriuos jo adresu siūnia d. Korespondentas.

"Laisvėje" visados yra vietos rimtiems pašnekėjams, bet tie pašnekėjai turi būti draugiški ir be vulgarumų. Drg. Amigo Mio yra Aldo Choro narys ir taip pat "Laisvės" bendradarbis, todėl d. Korespondentui jam taikomi negražūs būdvardžiai labai nevietoje.

Patys pranešimai apie būslančius parengimus turėtų būti trumpi, be jokių ten "labai gerai", "labai gražiai" ir tt. Draugai turėtų žinoti, kad korespondencijų skyrius nėra apgarsinimų vieta.

Boston, Mass.

Dzūkų Karalius M. Bolyas Pavirė į Bobą

Dzievaži, tikrų tiesų sakau: viskas, o viskas boba. Jeigu netikit man, ateikit nedėdienio vakare, kovo 20 dieną, į Lietuvų Svetainę So. Bostone, o patys persitikrinsit, kad Bolyas "šiuur" bus boba ir da, bracia, tokia boba, kurią pamatysit, iš juoko diržai trūks ir sonai plyš. O kad juoko bus, tai nereikia nei klausit, nes kur Bolyas — ten komedija, o kur komedija, tai ten ir juokas. Na, argi ne juokai: dzūkas pavirsta į bobą Salomėja, kuri tiek sužavi mūsų kitą garbiną vyrą Kriukonį, kad iš jo "monke" padaro. O jau mūsų gražuolė Reinardienė, rąkoves pasiraityjusi miklina kochėlą ir laukia, kad tik greičiau ne tik aniemis dviem, bet ir rimtam, geram žmogui, Martulevičiui, nugaras išprosinus. Kas nematęs "Pusseserės Salomėjos", tas nežinos kas yra juokas.

Tą patį vakarą, toj pačioj vietoj ir tuo pačiu laiku išgirsit čiuilbant seniai užmiršta Vitorj (mandolinų orkestrą). Apie tą "paukštį" aš daug ko nesakysiu, nes jūs jį visi atsimenate, kokis jis mažas buvo; dabar jis jau daug suaugesnis ir daug galingesnis giesmininkas. Palaukit — palaukit, — dar ne viskas: ten bus ir Laisvės Choras, ir vyrų mišinių grupė, ir dar nematytas ir negirdėtas, tik ką užgimęs, merginų kvartetas. Ką jie visi darys, aš čia neišplepėsiu. Jeigu, gerbiamieji, norite tą viską matyti ir girdėti, — turite patys ateiti ir savo locomis akimis pamatyti ir ausimis išgirsti. O kad jūs ateisite ir savo draugus už čiuopros pagavę atvilkite į šį juokų, dainų ir muzikos vakarą, tai aš esu tikras. Zavis.

New Haven, Conn.

Iš Jaunuolių Darbuotės

LDS Jaunuolių Choras puikiai darbuojasi. Lankantis ant jų repeticijų, matyt daug naujų veidų kaip merginų, taip ir vaikų. Jeigu ir ant toliau taip bus stengiamasi traukti jaunimą prie Choro, tai trumpoj ateity turėsime būrelį gražių jaunuolių. Visi, matyt, turi didelį pasiryžimą, kad choras būtų (dabar turi 35 narius) padidintas, ir visi stengiasi sudaryti kaip geriau galima. Choro mokytojas d. J. P. Latvins taipgi matyt nemažai energijos prideda prie šio taip svarbaus darbo. Patėmijau gaidų kopijų pridirbtą tiek, kad visiems dainininkams užtektų ir vis tai ranka išdirbtos.

Suaugusieji draugai ir draugės taipgi prideda savo petį prie šio darbo. Ant kiekvienų pamokų atsilanko, pagamina užkandžių, kad būtų vakaras jaunuoliams įvairesnis, nenuobodus.

Šio mėnesio 20 d. ruošiamas teatras ir koncertas. Lošėjai bus iš Bridgeporto, sulos "Trys Mylimos"; Koncerto dalį užpildys patys choroistai.

Suaugusieji draugai ir čionai puikiai darbuojasi, prigelbėdami jaunuoliams, kad šis parengimas būtų naudingas.

Kaip suaugę, taip jaunuoliai, matyt, gražiai ir sutartinai dirba. Draugai, jeigu mes taip sutartinai visuomet dirbsime, tai galima tikėtis gražių pasekmių kaip organizacijose, taip ir parengimuose.

Jaunuoliai yra labai dėkingi suaugusiems už jų gražią paramą. Girdėjau keletą jaunuolių susirūpinusių kalbant, kad, lygirdi, "kaip mes galėsime atsilginti tiems seniems už širdingą mums paramą."

Ekonominis krizis kaip visur, taip ir pas mumis didėja.

Kurie neturi darbo ir negalima niekur jo gauti. O kurie turi kokią darbėlį, tai vos gauna po dieną ar dvi išdirbti. Su kiekvienu žmogum kalbant visur išgirsti: "Kas nors turės atsistoti, taip ilgai negalima kentėti."

Matyt, žmonių kantrybė baigia išsisemti, jie tik laukia, kad kas ką nors pradėtų.

Menturis.

Easton, Pa.

Dapildymas d. V. J. S.
Korespondencijos

D-gas V. J. S. savo aprašyme d. Flynn prakalbų ir vėliau jos pagerbimui surengto bankieto, kuris tilpo "Laisvės" No. 58, apleidė porą dalykėlių, kurie, mano manymu, yra verti pažymėjimo; todėl šiuomi papildau d. V. J. S. korespondenciją. Tikiu, d. Vincas, kad neimsite už blogą, nes nekurie dalykėliai nebuvo jums žinomi, o rengimo komiteto vardu ačiuoju už toki puikų įvertinimą mūsų darbo ir gražų aprašymą minėto parengimo.

Turiu pastebėti, kad ir į šį parengimą, atvažiuodami iš Bethlehem, Pa. dd. Krikščiuikai, tenaitinės keptuvės savininkai, atvežė bent porą dolerių vertės įvairių pyragėlių, meduolių, riestainių ir tt., ir jie buvo suvertoti bankiete. Už tai jiems didelis ir širdingas ačiū!

Dar reikia prie progos priminti, kad pora savačių atgal įvykusiame LDS 51 kp. baliuje tas pats įvyko. Draugai Krikščiuikai irgi rengėjus gausiai apdovanojo savo produktais, kas padidino balius pelną. Rodos, tas buvo apleista korespondencija...

Kas liečia paties bankieto, tai čia storai noriu pabrėžti, kad jis nebuvo vienos ypotos pasidarbavimas. Sunkiai ir nuosirdžiai iš draugų lietuvių dirbo d-gės M. Švegdienė, B. Urbiene, Jennie Urbiukė ir Evelyn Šlapikūtė. Ir kitos draugės nemažai padėjo. Vyrų net neminėsiu, nes tai vienas, tai kitas prisidomai gelbėjo, už tai didelis ačiū jiems!

Eugenija.

PRANEŠIMAI IS KITUR

CLEVELAND, OHIO

ALDLD 57 kp. ir LDS 138 kp. rengia parę, įvyks šeštadienio vakare, kovo 19 d. Pas W. Zinkevičius, 12922 Watterson Ave., tarpe Miles ir Union Ave., 131st St. Lošėjams bus duodamos dovanos. Bus gėrimų ir užkandžių ir muzika. Auka 25c. Gausite 5 barčekius. Kom.

(64-67)

CLEVELAND, OHIO

Svarbus susirinkimas "Vilnius" reikalais įvyks ketvirtadienį, kovo 17 d., Lietuvų Svet., 6835 Superior Ave., 8 v. v. Šiame susirinkime bus drg. M. Zaid, "Vilnius" Administratorius kuris paaiškins svarbesnius reikalus lietuvių naudai. Drg. Zaidis būna Clevelande, bus proga ir Korespondentų reikalai apkalbėti. Todėl, visi vajininkai ir veikėjai būtinai dalyvaukite šiame susirinkime, nes visiem svarbu sustiprint veikimą Clevelande. Pasistengkite paraginti kitus draugus, kad šis susirinkimas būtų pasekmingas ir atneštų naudą ateityje. I. A. V.

(64-67)

DETROIT, MICH.

ALDLD 52 kp. susirinkimas įvyks kovo 20 d., 2 val. po pietų. Draugų Svet., 4097 Porter St. Visi nariai malonėkite laiku pribūti, nes turime daug svarbių dalykų aptarti, taipgi yra paraginimas iš Centro, kad apimokėt narines duokles už 1938 m. Atsivėskite ir naujų narių įrašyti. Sekr. P. Ž.

(64-65)

HUDSON, N. H.

Šv. Petro ir Povilo Draugystė, ALDLD 42 kp., LDS 128 kp. ir Lietuvų Korparatyvių Kapinės rengia Bendro Fronto prakalbą. Įvyks sekmadienį, kovo 20 d. 2-ą val. po pietų. O'Donnell Hall, 20 High St., Nashua, N. H. Kalbės "Kelio" redaktorius S. Michelsonas iš South Boston ir E. Mikulaitis iš Chicago. Per daug metų nesam girdėję S. Michelsono prakalbų, tai turėsime progą išgirsti daug naujo apie Lietuvą ir kitas valstijas. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. J. R.

(64-65)

MONTELLO, MASS.

Liet. Tautiško Namo Knygino šokiai su laimėjimo prie įžangos tikietų (vertės \$3.00) įvyks šeštadienį, kovo 19 d., 7:30 v. v. Liet. Taut. Namo Svet. Įžanga 25c. Bus gėrimų muzika ir skanių užkandžių. Prašome visus skaitlingai atsilankyti. Kom.

(64-65)

PHILADELPHIA, PA.

Extra svarbus susirinkimas! Kovo 20 d., sekmadienį, įvyks visų darbininkų organizacijų platus susirinkimas reikalais: "Laisvės" piknikas Baltimorės ir Philadelphiajos; "Laisvės" bankieto ir Ispanijos Gelbėjimas. Veik. Kom. Valdyba.

(64-66)

CLEVELAND, OHIO

TDA Paminės Paryžiaus Komūną.

Dr. Herman Mendlowitz

33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS
nuo 1-3 dieną ir nuo 7-8 vak.
NEDELIOomis
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

CHARLES'

UP TO-DATE

BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas
Gerai Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas

306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir kraujuosius su anezikoniskais. Reikalingi ir padidinti foto dydžiai, kokio dydžio, kokio ypatybių. Telpi atsilavojai įvairiom spalvom.

Jonas Stokes

512 Marion St., kamp. Broadway
ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chaucery stoties BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Kaip Patapti J. V. Piliečių

Susideda iš panašiai dešimčiai pilnų lekcijų, klausimai ir atsakymai sutaisyti vadovaujančių autoritetų. Garantuotas perėjimas egzminio arba gražinami pinigai. Sutaupykite nuo \$30.00 iki \$50.00, prie tuo dar laiką ir pastangas. Taip lengva, kad septynių metų vaikas gali suprasti. Tik už \$5.00. Prisiųskite \$2.50 dabar, o balansas užsimokėsite laiškanėsiui, kaip atneš siuntinį.

FEDERAL SERVICE BUREAU

112 Maple, North Little Rock, Ark.

Telefonas: Humboldt 2-7964

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8.

Nėra valandų sekmadieniais.

Mateušas Simonavičius

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ISTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

426 SOUTH 5th STREET
Blokas nuo Howes eleveiterio stoties

BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-8886

LIGOS

CHRONISKOS

GYDOMOS

Patėnkiančios ir Greitos

Pasėkos

KRAUJO, ODOS ir NERVŲ Ligos, BENDRAS SILPNUMAS, ĮSISENĖJĘ SKAUDULIAI, SKILVIU Nesveikumas, HEMOROIDAI bei kitos MESLAŽARNES Ligos yra Gydomos, NOSIES, GERKLIES, PLAUCIŲ, KVĖPAVIMO Didų Ligos, INKSTŲ ir POSLES Nesveikumas, ir kitos Staigios ir Chroniškos Ligos VYRŲ IR MŪTERŲ GYDOMOS, o jeigu turite koki nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsu liga bus jums išaiskinta.

X-SPINDULIAI IR KRAUJO TYRIMAI

NEBRANGUS ATLYGINIMAS — SĄLYGOS JUM PRIEINAMOS (ištyrimas Veltui ir Slaptas)

DR. ZINS

Išsisteigęs per 25 metus.

110 East 16th St., N. Y.

Tarp 4th Avenue ir Irving Place

9 A. M. iki 8 P. M., o Sekmadienį 9 A. M. iki 3 P. M.

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Calch ir rasin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Roll.

Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato.

Ant jūsu pareikalavimo, suteiksime informaciją apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Nuliūdimo valandų; kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

Valgykite Medų

"Laisvė" vėl gavo daug medaus, kuriuom aprūpins Brooklyną ir apylinkę orui atvėstant.

Valgykite Medų Vietoj Cukraus

Sako Dr. J. J. Kaškievičius

Orui atvėstant greit galima pagauti šaltį, o apsirgus slogom arbata su lemenu ir medum palengvina pergalėti šaltį

Kaina 65c už Kvortą

LIEPŲ ŽIEDŲ 75c KVORTA

Tuoju kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir apsirūpinkite su medum.

LIETUVIŲ KURO KOMPANIJA

Įdedame Master-Kraft Oil Burners į Jūsų Seną Ar Naują Šildytuvą (Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieroos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame apmokymus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

New Yorko Ir Apie linkės Žinios

Lenkų Ir Vokiečių Fašistai Grumuoja Lietuvai

"Maršuokime į Kauną"—delis karas Chinijoje. Fašistų jėgos susigrupavo ir jie ruošiasi pulti Sovietų Sąjungą. Ką reiškia Hitlerio šnipų veikla? Daugelis klausimų stovi prieš mus.

Lietuviai komunistai nutarė rengti prakalbą, kad tą išaiškintų. Prakalbos įvyks pirmadienį, kovo 21 dieną, 8 val. vakare, "Laisvės" Svetainėje, 419 Lorimer St. Kalbės drg. J. Siurba ir D. M. Šolomskas, Visi ir visos dalyvaus.

Baisi padėtis Ispanijoje. Di-

Majoras Reikalavo Palikt Projektą

Majoras LaGuardia reikalavo toliau palaikyti WPA projektą. Jame dirba daugiausia moterys. Jis pagamina milijonus drabužių ir stubai reikmenų, kurie veltui duodami šelpiamoms šeimynoms.

Matykit "Ski Batalioną"

"Cameo" Theatre, Broadway ir 42nd St., New York, dabar yra rodomas Sovietų judis—kalbis "Ski Battalion". Tai istorinis paveikslas iš 1921 metų sunkių kovų. Čia jūs matysite, kaip finai baltagvardiečiai, pasaulio imperialistų remiami, užpuolė Sovietų Kareliją. Mažos Sovietų pasienio jėgos negalėjo juos sulaukyti. Užpuolikai įsiveržė giliai į Kareliją.

Prieš užpuolikus išstojo finų karinių kursantų batalionas. Jis, vadovystė draugo Taivo Antikaineno, ant čiužių padarė 250 mylių per miškus, kalnus ir dasigavę baltiems užfrontėn. To baltieji nelaukė. Raudoni kursantai, mokėdami finų kalbą, labai gabiai veikė. Jie sumušė kur kas galingesnes baltųjų jėgas ir apgynė Kareliją.

Veiklas labai gerai padarytas. Jis turi daug gražių dainų. Ši veikla daugelis lygina "Čepajevui". Pamatykite. Iki 1 valandai kainos tik 25 centai ypatai. Matės.

Kasdieninės Duonos Reikalas

Ofisų ir Profesionalų Darbininkų Unija, CIO, nuėjo į Valsijos Istatymdavystės Komitetą, kad tasai priverstų Metropolitan Insurance Co. grąžinti darban du agentui, kuriuos kompanija pravarė iš darbo už liudymą to komiteto suaukta, me tyrinėjime agentų sąlygų.

United Shoe Workers Lokas 563 veda derybas su bosais gaminiui sutarties, tačiau tuo pat laiku vedama prisirengimas ir generaliam streikui, nes be matomos spėkos bosai ne visada duoda sutartis.

Unija sako, kad bosai siekia pakelti valandas iki 60 į savaitę ir nukapoti algas. Unija nori sukelti \$25,000 streiko fondą iki 15 balandžio, kada baigsis esamoji sutartis.

Iš Albany praneša, kad girtų automobilių valdytojų daugiausiai randasi tarpe ty, kurie vadinasi "konservatyvio amžiaus," tai yra, tarpe 25 ir 64 metų amžiaus.

SUSIRINKIMAI BROOKLYN, N. Y.

ALDLD moterų 81 kp. "Virėjos" paroda ir susirinkimas bus šį vakarą, kovo 17 d., 8 v. v. 419 Lorimer St. Bus pagal "Virėjos" receptus pagamintų ir ant vietos gamintų skanumynų pažūrėti ir paragauti ir aiškinamą jų pagaminimo "triksai". Taip pat pasikalbėsime apie vietos moterų veikimą. Narės ir ne narės kviečiamos dalyvaut. Valdyba.

Legal Notice

Notice is hereby given that Stephen Cukierski, of Brooklyn, N. Y., has registered his trade-mark "Stephens" with the Secretary of State of New York, to be used on rye and pumpernickle bread, and other bread, bakery and food products of every description. (49-66)

PARDAVIMAI

Parsiduoda Bar & Grill su pilnais License. Vieta randasi tarpe dirbtuvių ir Long Island Freight Station. Priežastis pardavimo, išvažiuojų į Lietuvą. Devynis ir pusę metų išbūnavojau ant vienos vietos. Greitai pirkėjai yra gera progą. Kreipkitės po numeriu 148 Grattan St., kampan Varick Ave., Brooklyn, N. Y. Telefonas Evergreen 4-8792. (61-66)

N. Yorko Biznio Rinkoj

Praeitą savaitę New Yorko biznis nupuolė ant 14% lyginant su pirmesne savaitė. Tas dar daugiau parodo, kad krizis yra didelis ir žmonės negali nusipirkti sau reikmenų. Hitlerio pavergimas Austrijos skaudžiai atsiliepė ir Amerikoj ant kviečių ir kitų kainų. Sako, kad New Yorko biznio rinka yra panaši į "1914 metų Europos Karo perkūniją".

United Aircraft Corp. pasiskelbė, kad 1937 metais, ji pasidarė gryno pelno \$3,858,272.

United States Steel Corp. vedėjai skelbia, kad 1937 m., jie pardavė už \$1,395,549,630 plieno, tai buvo ant 29% daugiau, kaip 1936 metais. Mat, 1937 metai buvo prie karo prisirengimo metai ir tas reikalavo daug plieno.

Salvation Army biznieriai ir nenori atsilikti nuo kitų, jie sako, kad šiemet vien New Yorko turi sukelti \$600,000 savo "armijos" reikalams.

Muzikantai Remia Ispaniją

Trisdešimt garsių muzikantų, kaip tai Leopold Godowsky, Alma Gluck, Sasha Gornicki, Morton Gould, Gilbert Ross ir kiti pareiškė, kad jie remia Ispanijos liaudį jos kovoj prieš fašizmą. Jie sakė, kad jie eina su pasaulio garsiais pažangiais žmonėmis, kaip tai Thomas Mann, Albert Einstein, Romain Rolland ir kiti, už žmonijos progresą, prieš fašizmo barbarizmą.

John Abbott Pasveiko

Kiek laiko atgal kirviu sužeistas New Yorko Knygynės studentas John Abbott, kurio gyvastis buvo pavojų, pasveiko ir apleido Bellevue ligoninę. Jį sužeidė Charles Frankel, kuris yra areštuotas.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA

Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus stiešius su naujais įtaisymais. Keturių bolų alėjos.

KAINOS PRIEINAMOS 949-959 Willoughby Ave. Tel.: STAGR 3847

Stephen Aromiskis

(Armauskas)

Laisniuotas Graborius NOTARY PUBLIC 423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y. Telefonas: Evergreen 7-4335

Telephone Stagg 2-4409

A. Radzevičius

GRABORIUS (Undertaker)

Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą. Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiems reikalams. 402 Metropolitan Ave. (Arti Marcy Avenue) BROOKLYN, N. Y.

Telephone: Evergreen 8-9770

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdau automobilius ir karetas vestuloms, krikštynom ir pasivažinėjimams. 231 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.

KLAUSYKITE,

ŽMONĖS!

AR TAI NE FAKTAS, JOG MEDIS, KURIS YRA SAUSAS, DEGA GREIT ir KARŠTAI

AR TAI NE TAIP PAT YRA SU TABAKU, KADA JIS YRA SAUSAS? JIS TAIPGI DEGA GREIT ir KARŠTAI

Šviežias tabakas dega iš lengvo, nes jis turi drėgnumo. Šviežias tabakas yra šaltėsnis rūkyti, nes rūkytojas neįtraukia karščio į savo burną. Nėra progos gerklės erziniui. Šviežias tabakas yra šaltas rūkyti. Prie to, jis suteikia jums ilgesnį rūkymą, nes jis dega lengva.

Dvigubai švelnūs Old Gold Cigaretai visuomet yra šviežūs kaip fabrike. Išgaminuokite pakelį ir jūs pamatysite priežastį tam fabrikiniam šviežumui. Jis yra įvyniotas į du Cellophane užvalkalus. Išlaukinis Cellophane užvalkalas atsidero iš apačios pakelio. Vidujinis Cellophane užvalkalas iš viršaus. Sausas oras negali įeiti ir Drėgnumas negali išeiti lauk.

Prie bile cigaretų bufeto jūs gausite fabrikiniai-šviežių Old Gold Cigaretų—taip šviežių, kaip kad jie išeina iš cigaretų mašinos. Leiskite Dvigubai švelnių Old Gold Cigaretų išbandomam pakeliui pasakyti jums daugiau apie save.

P. Lorillard Company Established 1760

PRYZINIO DERLIAUS TABAKAI Padaro juos DVIGUBAI ŠVELNIAIS

2 UŽVALKALAI DUBELTAVO "CELLOPHANE" Palaiko juos FABRIKINIAI ŠVIEŽIAIS

UŽSISTATYKITE Radio i Old Gold Hollywood Judžio Naulybūnių Antradienio ir Ketvirtadienio vakarais, Columbia Network, nuo Kranto iki Kranto.

Cop., 1938, by P. Lorillard Co., Inc.

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

50 Court Street Tel. Triangle 5-3622 Brooklyn, N. Y.

168 Grand Street Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 8-7179

New-Type Cheap OIL BURNER

INVENTED

Sweeping the Country!

COOK and HEAT Without Coal

In Your Present Stove or Wood

Stove or Furnace

Without pre-heating or any

other special treatment

Heat by Simple Turn of Valve

It ends draught and dirt of Quick HEAT at

one-half the cost

HEAT AT LESS COST should phone

number below for demonstration and

full explanation of this amazing "HEAT

KING" Oil Burner.

Local Sales Representative

KLEEN KOL COAL CO.

MR. PETER LISAUSKAS

COAL, COKE and OIL

Phone: Jefferson 3-2779 Evergreen 7-7550

Ridgewood 1458 DeKALB AVENUE

Williamsburg 335 UNION AVENUE

Manhasset 53-52 72nd PLACE

FRANK DOMIKAITIS

RESTAURACIJA

417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršienas; gaspadoriškai nuverti kopūstai ir barščiai.

Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro

Vasaros laikui visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgijų ir daržovių, virtų ir žalių.

Telefonas FOxcroft 9-6901

Painters and Decorators

Lietuviai Malioriai ir Dailydės

Taisome namus ir maliavojame iš vidaus ir iš lauko. Puikiausia sulig vėliausios estetikos dekoruojame maliavom arba išpopieruojame kambarius.

KLAUSKITE MŪSŲ APROKAVIMO

Reikale namų taisymo, maliavojimo ar popieravimo klauskite mūsų aprokavimo. Duodame tinkamus patarimus ir darbą atliekame patenkinamai.

A. BALČIUNAS Brooklyn, N. Y.

P. BIELIAUSKAS Woodhaven, N. Y.

321 Chauncey Street 948-950 Jamaica Ave.

Iškirpkite ir Pasilaikykite

Parodykite Savo Simpatiją Ispanijos Kovotojams Prieš Fašizmą

Nekartą jau mes šiek tiek aukavom pagelbėjimui Ispanijos žmonėms jų kovoje prieš fašizmą. Aukavom parengimuose, draugiškuose suėjimuose, organizacijų susirinkimuose.

Bet retai mes turime parengimų tam svarbiu tikslui. Sekantį šeštadienį, 19 d. kovo, "Laisvės" salėje, 419 Lorimer St., bus labai svarbus parengimas naudai mūsų narsių kovotojų Ispanijoje prieš fašizmą. Šį vakarą rengia Nacionalis Lietuvių Komitetas Gelbėjimui Ispanijos Demokratijai.

Komitetas deda pastangas sudaryti gražią, įvairią vakaro programą.

Bunny Sovetskis

Krutamuose paveikluose bus parodyti mūsų amerikiečiai kovotojai Ispanijoje. B. Sovetskis, kuris pirmutinis iš Amerikos lietuvių jaunuolių nuvyko Ispanijon kovoti prieš fašizmą, dabar sugrįžęs dalyvaus šiame parengime. Jis buvo Ispanijoje, kai tie krutami paveikslai buvo nuimti. Ir jis dabar aiškina apie tuos vaizdus. Bus įdomu pasiklausyti.

Šis vakaras bus kartu ir pagerbimas mūsų jaunuolio kovotojo drg. B. Sovetskio, kuris statė pavojun savo gyvastį, kad pagelbėti Ispanijos žmonėms kariauti prieš kruvinąjį fašizmą. Draugas Sovetskis greitai po to išvažiavo Chicago, kur jis pirmiausia gyveno ir veikė. Mes privalom gražiai su juo atsisveikinti.

Pasibrezkite sau už pareigą būti šiam svarbiu parengime. J. S.

Kailiasiuvių Bosai Samdo Mušeikas

Kailiasiuvių darbininkų masiniame susirinkime, kur dalyvavo 4,000 darbininkų, Joseph Winogradsky, manadžerio padėjėjas, pasakė, kad bosai atsigabeno "gorilas" išprovokot mūstytes kailių markete.

Demonstracija įvyko antradienį, prie 29th St. ir 7th Ave., N. Y. Jų darbininkams pranešta, kad generalio streiko diena bus nustatyta šapų pirminkime susirinkime 17-tą kovą, Cooper Union patalpoje.

Apie Maspetho ALDLD 138 Kuopos Susirinkimą ir Ligonius

Kovo 10 dieną įvyko ALDLD 138 kuopos susirinkimas. Vakaro tvarkos vedėja buvo d. Kaulinienė.

Susirinkime dalyvavo mažas būrelis draugų. Čia reikia pastebėti, kad ateityje mūsų kuopos nariai turėtų susirinkimus lankyti skaitlingiau.

Skaitytas ir priimtas laiškas "Vilnės" adm. reikale minėto dienraščio bazaru, bet tuo reikalu susirinkimas nieko nedarė, nes kelios savaitės atgal, šiam dienraščiui aukojo \$5.

Kuopos organizatorė, d. Cibulskienė, pranešė, kad vajuas metu kuopai gauta keturi nauji nariai. Taipgi ragino narius smarkiau darbuotis naujų narių gavime laike vajuas.

Mūsų kuopa nusipirko 10 tikietų, įvykstančio parengimo kovo 19 d., kurį rengia Lietuvių Komitetas Gelbėjimui Ispanijos Demokratijai, kurio pelnas eis grįžusiems savanoriams iš Ispanijos.

Draugė Cibulskienė, delegatė įvykusios trečio Apskričio Meno Sąjungos konferencijos, duodama pranešimą, prabėžė, kad ji visiškai buvo patenkinusi minima konferencija ir ateityj dalyvausianti tokiose konferencijose, nes tos rūšies konferencijose daug ko galima pasimokinti.

Taipgi siūlė, kad ir mūsų kuopa gautų bent vieną pasikaitą, skaitytą minimoj konferencijoje ir ją skaityt kuopos susirinkime.

Atlankykim Sergančius Draugas

Drg. Cedronas, 695 Lenox Rd., Flatbush, N. Y., jau sveiksta.

Drg. E. Kalvaičiūtė-Kėrienė, gyvenanti 55-06—68 St., Maspeth, sunkokai serga.

Drg. P. Tumelis, 58-19—61 St., Maspeth, serga jau su virš šeši mėnesiai. Sakoma, širdies liga. Pr. P.

Audra Blaško Laivus

Šią savaitę turintieji pribūti laivai Ile de France, Volendam, Europa, Manhattan, Vulcania ir Deutschland radio bangom pranešė pavėluosią nuo 12 iki 30 valandų dėl siaučiančių audrų.

Ukrainiečiai Protestuoja Prieš Lenkijos Fašistus

Ukrainų Liaudies Name, 217 E. 6th St., įvyko susirinkimas, kur dalyvavo iki 700 žmonių. Kalbėjo visa eilė kalbėtojų. Priimta rezoliucija ir smerkiama Lenkijos fašistai, kurie baisiai amaugia Vakarinės Ukrainos ir Galicijos žmones. Lenkijoj yra keli milijonai ukrainiečių, kuriuos visai persekioja Lenkijos fašistai.

Užprenumeruok Dienraštį "Laisvę" Savo Draugams